

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA PERIOD JANUAR – JUN 2012.

Distribuciona lista:

e: www.tigar.com
p: članovi Nadzornog odbora
arhiva

Ključne reči: TIGAR, IZVEŠTAJ, POSLOVANJE, JUN 2012		Oznaka dokumenta
		IZ.P.12/02
Datum: 15.08.2012.	Autor: Jelena Petković	Odobrio: Dragan Nikolić

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

SADRŽAJ

OCENA POSLOVANJA U PRVOM POLUGOĐU 2012. GODINE.....	5
UVOD	7
1.1. OPŠTI PODACI.....	7
1.2. ORGANIZACIONA STRUKTURA.....	7
1.3. REALIZACIJA INVESTICIONIH PLANOVA	8
2. NASTUP NA TRŽIŠTU ROBA I USLUGA I OSTVARENA PROIZVODNJA.....	9
2.1. STRUKTURA PROIZVODNOG I PRODAJNOG PROGRAMA.....	9
2.2. STRATEGIJA NASTUPA NA TRŽIŠTU ROBA I USLUGA.....	10
2.3. NASTUP NA TRŽIŠTU ROBA I USLUGA U PRVOM POLUGOĐU 2012. GODINE	11
2.4. KRETANJE CENA KLJUČNIH REPROMATERIJALA	12
2.5. OSTVARENA PROIZVODNJA.....	12
3. OSTVARENI FINANSIJSKI POKAZATELJI ZA PRVO POLUGOĐE 2012.	13
3.1. KLJUČNI POKAZATELJI ZA MATIČNO PREDUZEĆE TIGAR AD	13
3.2. KLJUČNI POKAZATELJI NA KONSOLIDOVANOM NIVOU.....	13
3.3. TIGAR AD MATIČNO PREDUZEĆE.....	14
3.4. KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI REZULTAT	17
3.5. KLJUČNI FINANSIJSKI REZULTATI ZAVISNIH PREDUZEĆA.....	19
3.6. TIGAR OBUĆA.....	20
3.7. TIGAR TEHNIČKA GUMA	21
3.8. TIGAR HEMIJSKI PROIZVODI	22

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

3.9. TIGAR EUROPE UK.....	23
3.10. TIGAR MONTENEGRO – CRNA GORA	24
3.11. TIGAR TRADE – REPUBLIKA SRPSKA	24
3.12. TIGAR PARTNER – MAKEDONIJA	25
3.13. TIGAR POSLOVNI SERVIS	26
3.14. TIGAR UGOSTITELJSTVO.....	27
3.15. TIGAR INCON.....	28
3.16. SLOBODNA ZONA PIROT	29
3.17. OSTALA USLUŽNA PREDUZEĆA – ZBIRNO.....	30
4. RASPOLAGANJE NEKRETNINAMA I PRAVNA ZAŠTITA.....	31
4.1. NEKRETNINE	31
4.2. SUDSKI SPOROVI	34
5. POLOŽAJ NA TRŽIŠTU KAPITALA, DIVIDENDNA POLITIKA	35
6. ODRŽIVI RAZVOJ	37
6.1. ZAPOSLENI.....	37
6.2. SISTEM KVALITETA.....	39
6.3. ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE, BEZBEDNOST I ZDRAVLJE ZAPOSLENIH.....	40
6.4. INTELEKTUALNA SVOJINA	44
6.5. INFORMACIONE TEHNOLOGIJE	46
6.6. DRUŠTVENA ODGOVORNOST	47
6.7. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE	48
7. UPRAVLJANJE	49

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

8. NAJZNAČAJNIJI POSLOVI SA POVEZANIM LICIMA U PRVOM POLUGOĐU 2012. GODINE	49
9. ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ	50
10. PREDNOSTI I RIZICI	51
10.1. PREDNOSTI	51
10.2. RIZICI	53
11. NAJVAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI KOJI SU NASTUPILI NAKON 30. JUNA 2012. GODINE	56

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

OCENA POSLOVANJA U PRVOM POLUGOĐU 2012. GODINE

Globalna ocena poslovanja u prvom polugođu 2012. godine jeste da je nastavljen trend rasta tražnje, posebno na inostranom tržištu i da veće narudžbine kupaca od ostvarenog prihoda od kupaca pokazuju da kompanija ima stabilnu i perspektivnu tržišnu poziciju, koja zbog nedostatka trajnog obrtnog kapitala nije u potpunosti iskorišćena, kao i da je učinjen značajan napredak na smanjenju ključnih kategorija operativnih troškova. Realizacija u trećem kvartalu kompletne linije Apexa IV i kredita Fonda za razvoj treba značajno da poboljša strukturu finansiranja, s tim da puna iskorišćenost ukupnih kapaciteta i dalji rast, posebno na svetskom tržištu, ključno zavise od implementacije Projekta dugoročne finansijske stabilizacije, koji će podržati DEG. Na osnovu procene da kompanija raspolaže kapacitetima i tehnologijama visokog nivoa, da ima jak razvojni potencijal, obučenu radnu snagu, proizvode koji pripadaju najvišim tržišnim segmentima, sertifikovane u skladu sa svetskim standardima i da, uz odgovarajuću promenu strukture izvora sredstava, dalju optimizaciju strukture delatnosti i smanjenja određenih kategorija troškova može da ostvari visok rast prodaje i rezultata, kompanija je u julu ušla u proces izrade ovog Projekta, koji podrazumeva optimizaciju strukture delatnosti, organizacione strukture, optimizaciju troškova i promenu strukture izvora sredstava, uz obezbeđenje nedostajućih sredstava iz dugoročnih izvora. Izrada projekta planirana je za dva meseca, a njegova implementacija do kraja 2012. godine.

U ukupnim konsolidovanim prihodima od prodaje najveći udeo imala je prodaja proizvoda fabrika 55%, distribucija roba, posebno guma 24%, i prihodi od eksternih usluga 21 %. Prodaja u prvom polugođu bila je zasnovana na postojećoj bazi kupaca, što ostavlja značajan prostor za rast, u zavisnosti od uslova za obezbeđenje trajnog obrtnog kapitala. U prvom polugođu 2012. godine zabeležen je pad prihoda od prodaje za 12% na konsolidovanom nivou. Najveći uticaj na pad prihoda od prodaje imao je pad prihoda od prodaje komplementarnih programa, posebno guma, preko preduzeća u inostranstvu i na domaćem tržištu, za 24 %. U ukupnoj prodaji proizvoda fabrika izvoz učestvuje sa 65,5%, od čega je 86 % realizovano na tržištu EU. Na kraju prvog polugođa program obuće, koji ima najveće učešće u ukupnim prihodima, imao je plasirane ordine do septembra, u vrednosti od 4 miliona evra, samo za kupce iz EU.

Trend rasta cena ključnih sirovina u prvom polugođu 2012. je zaustavljen, a kod nekih grupa sirovina došlo je do smanjenja cene, s tim što stoji činjenica da cene osciliraju. U prvom polugođu 2012. nastavljena su značajna ulaganja u razvoj novih grupa proizvoda, kako bi se zadržala liderska pozicija u segmentima tržišta gde postoji prisustvo, kao i u razvoj novih i alternativnih materijala, pre svega u cilju poboljšanja performansi proizvoda. Zbirno u ovom periodu rađeno je na razvoju 153 nova proizvoda, 60 novih i 85 alternativnih materijala. Proizvodnja u tonama je manja u odnosu na isti period prošle godine, jer se radilo isključivo po potvrđenim orderima, što je uslovalo da efekat rasta zaliha na rezultat bude značajno manji nego u ranijim periodima. Na kraju 2011. godine pozitivan efekat povećanja vrednosti zaliha na rezultat bio je 264 miliona, dok je na kraju juna 2012. pozitivan efekat rasta zaliha na rezultat bio oko 17 miliona. Prihodi od aktiviranja učinaka vezani su najvećim delom za troškove osvajanja novih grupa proizvoda, novih i alternativnih materijala. Prosečan broj radnika za prvih šest meseci u odnosu na prosečan broj radnika u 2011. godini smanjen je za 8%, što je u skladu sa planiranim brojem zaposlenih. Smanjenje broja zaposlenih vršeno je po osnovu odlaska u penziju, ili na druge načine, uz saglasnost zaposlenih, a smanjen je i broj zaposlenih na određeno vreme, koji uvek zavisi od potreba proizvodnje.

U strukturi poslovnih rashoda troškovi materijala i nabavna vrednost robe su u korelaciji sa prihodima, troškovi zarada i ostali poslovni rashodi manji su nego u istom periodu prošle godine za 100 miliona. Troškovi amortizacije su veći, što je posledica aktiviranja dela investicija iz prethodnog perioda, uključujući i investicije u razvoj proizvoda. Ostali prihodi vezani su za prodaju

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

nepokretnosti koje kompanija ne koristi za obavljanje delatnosti. Visoki troškovi finansiranja su, pre svega, posledica strukture izvora finansiranja preko kratkoročnih kredita i obveznica, zbog čega je promena strukture izvora sredstava postavljena kao prvi prioritet.

Matična kompanija Tigar a.d. u prvih šest meseci 2012. godine ostvarila je ukupan poslovni prihod od oko 1,8 milijardi dinara, poslovni rezultat od oko 49 miliona dinara, profit pre oporezivanja od 10 miliona dinara i neto profit od oko 2,8 miliona dinara. Na konsolidovanom nivou, ostvaren je ukupan poslovni prihod od 2,2 milijarde dinara, prihod od prodaje od 1,9 milijarde i pozitivan poslovni rezultat od 13 miliona dinara i gubitak posle oporezivanja od 89 miliona. Najveći udeo u gubitku na konsolidovanom nivou imala je fabrika tehničke gume i građevinsko preduzeće Tigar Incon. Na kraju polugođa fabrika tehničke gume imala je plasirane ordine od kupaca na nivou 786 hiljada evra, što je 32% nego ostvareni prihod od prodaje za prvih šest meseci, što je osnova za izlazak iz zone gubitka u drugom polugođu. S obzirom na sezonu i dobijanje nekih većih tendera očekuje se poboljšanje rezultata Tigar INCON-a do kraja godine.

Predsednik Nadzornog odbora
Tigar a.d.

Dragan Nikolić

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

UVOD

1.1. OPŠTI PODACI

Poslovno ime: Akcionarsko društvo "Tigar" Pirot
U daljem tekstu Tigar / Društvo / Holding

MB: 07187769

Web site: www.tigar.com

Delatnost: Holding poslovi

Broj akcionara: 30/06/2012 4,497

Vrednost imovine: 30/06/2012 (000 din) 8,539,232

Sedište: Nikole Pašića 213, 18300 Pirot

PIB: 100358298

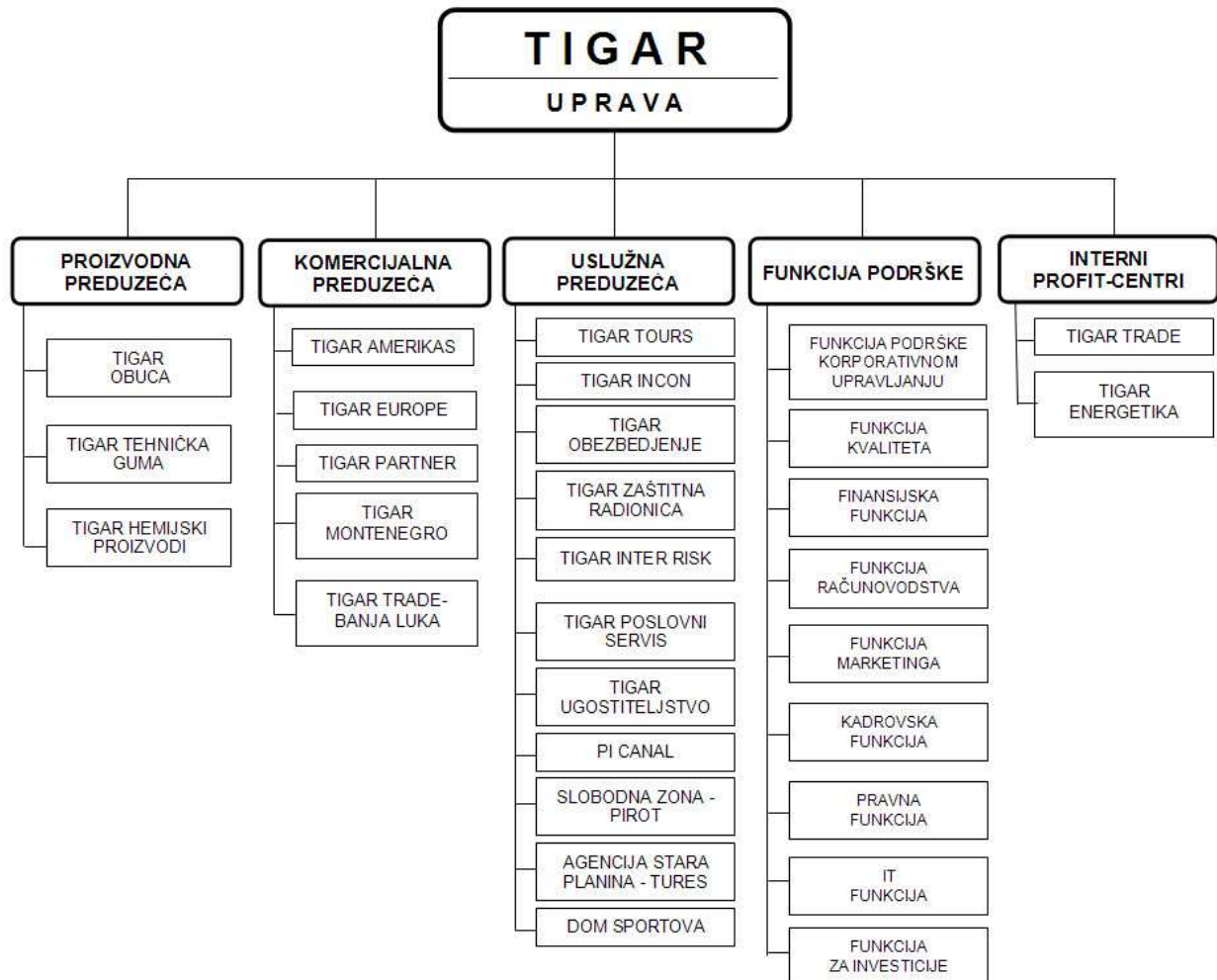
Broj rešenja: Registarski uložak br 1-1087

Broj zaposlenih: 30/06/2012 2,009

Ukupan kapital: 30/06/2012 (000 din) 2,886,859

Kapitalizacija: 30/06/2012 (000 din) 532,722.60

1.2. ORGANIZACIONA STRUKTURA

U prvoj polovini 2012. godine nije bilo organizacionih promena u odnosu na kraj 2011. Na osnovu potpisanog pisma o namerama treba da se realizuje zajedničko ulaganje sa stranim partnerom u delu proizvodnje presovanih proizvoda, što će dovesti do vertikalnog širenja holdinga, kroz organizaciju zajedničkog preduzeća Tigar Tehničke gume, kao zavisnog preduzeća Tigra a.d. i stranog partnera.

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

1.3. REALIZACIJA INVESTICIONIH PLANOVA

U toku perioda izvršena su sledeća ulaganja u infrastrukturne investicije:

u hiljadama RSD	Nabavka osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja
	januar-jun 2012.
Tigar Tehnička guma	45,974
Tigar Hemijski proizvodi	9,787
Tigar Obuća	135,387
Uslužne delatnosti	29,827
Tigar a.d.	46,485
Ukupno	267,460

Nakon visokog nivoa ulaganja u periodu 2007-2010, nivo investiranja je sveden, najvećim delom, na razvoj proizvoda, uključujući i nove alate i kalupe, određena poboljšanja u proizvodnom procesu, kao i na adaptaciju i rekonstrukciju dela postojećih prodajnih objekata i najneophodnija ulaganja u delu logistike. Nije bilo većeg investiranja u razvoj tržišta, što ima za posledicu mali procenat učešća tržišta van EU, na kome dominiraju veliki kupci.

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

2. NASTUP NA TRŽIŠTU ROBA I USLUGA I OSTVARENA PROIZVODNJA

2.1. STRUKTURA PROIZVODNOG I PRODAJNOG PROGRAMA

Struktura proizvodnog i prodajnog programa u prvom polугоду 2012. nije se menjala i bila je sledeća:

Program obuče:

- Zaštitna obuča
- Radnička obuča
- Sportska obuča
- Modna obuča
- Dečija obuča
- Niska obuča

Program tehničke gume:

- Proizvodi od presovane gume
- Gumeni profili
- Kombinovani proizvodi i polufabrikati od gume
- Sportska oprema
- Proizvodi od gumenog granulata

Program hemijskih proizvoda

- Materijali za horizontalno obeležavanje saobraćajnica
- Samorazlivajući podovi
- Can coatings
- Antikorozioni premazi
- Premazi namenjeni tržištu široke potrošnje i građevinarstvu
- Proizvodni program lepila je podeljen u sledeće grupe: lepila za tržište široke potrošnje i građevinarstvo, industrijska lepila i lepila specijalne namene.

Komplementarni programi

- Gume i ostali proizvodi za vozila, ulja, akumulatori, auto-kozmetika, auspusi i slično, domaćih i ino dobavljača
- Program kožne obuče

U servisnoj mreži STOP & DRIVE, tokom perioda, nuđene su sledeće vrste usluga:

- Vulkanizerske usluge, gde spadaju montaža i demontaža točkova, balansiranje, provera pneumatika, provera ispravnosti i punjenje tečnim azotom
- Auto-mehaničarske usluge, gde spadaju reglaža trapa, provera ispravnosti kočnica, amortizera i trapa, zamena kugli, spona, amortizera, paknova i pločica, obrada diskova, čišćenje i dezinfekcija klima uređaja, zamena ulja, filtera ulja i filtera goriva, zamena amortizera
- Usluge pranja vozila
- Usluge praćenja i čuvanja guma

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

Ostale usluge

Pored proizvodnih programa Tigrovih fabrika i navedenih komplementarnih programa, u zemlji posluju zavisna preduzeća u oblasti usluga, koja doprinose osnovnim delatnostima i pružaju kvalitetne usluge korporaciji, ali i lokalnom okruženju:

- Izgradnja, koja pruža sve vrste usluga u vezi sa izgradnjom i održavanjem objekata i infrastrukture, čije usluge prati inženjering grupa.
- Usluge u okviru Slobodne zone Pirot, koja predstavlja posebno određeni prostor gde se poslovanje obavlja bez plaćanja carine, PDV-a i određenih opštinskih naknada. Slobodna zona Pirot je akcionarsko društvo, čiji je većinski vlasnik Tigar a.d. Među ostalim akcionarima je Opština Pirot. Slobodna zona Pirot nalazi se u sklopu pirotske industrijske zone, na 7ha 65a i 45 m² infrastrukturno opremljenog zemljišta, a režim SZ je na 102 ha 65a 63m², sa sopstvenim kolosekom i 50 telefonskih linija. U Slobodnoj zoni Pirot posluju 52 preduzeća, od čega je 29 inostranih. Pored poreskih i ostalih pogodnosti, preduzeća unutar zone kvalifikuju se za subvencije za uređenje građevinskog zemljišta. U Srbiji ovi povoljni uslovi sada postoje samo u Slobodnoj zoni Pirot, gde se mogu ostvariti 25% niži troškovi poslovanja nego na drugim lokacijama u zemlji.
- Transport, koji pruža sve vrste usluga drumskog prevoza, uključujući i domaću i međunarodnu špediciju, zatim usluge ugovorenog ili poverenog međugradskog transporta roba, kao i usluge održavanja vozila.
- Proizvodnja hrane za interne potrebe Tigar a.d. i Tigar Tyres-a, ali i za eksterno tržište, kao i usluge smeštaja i ugostiteljske usluge turistima, poslovnim ljudima, delegacijama, sportskim ekipama.
- Zaštitna radionica, koja je formirana da jednim delom angažuje radnike sa smanjenom radnom sposobnošću, bavi se sakupljanjem i preradom sekundarnih sirovina, a ima i određene prateće aktivnosti.
- Delatnost u oblasti emitovanja radio i TV programa, telekomunikacija, istraživanja tržišta i anketiranja javnog mnjenja, kao i usluge ekonomske propagande, odnosa sa javnošću i izdavaštva.

2.2. STRATEGIJA NASTUPA NA TRŽIŠTU ROBA I USLUGA

Strategija nastupa na tržištu u prvom polugođu 2012. nije menjana i podrazumevala je:

- Rast obima, kroz povećanu prodaju postojećih programa, kupaca i tržišta i kroz uvođenje novih
- Konstantnu promenu strukture miksa proizvoda, kroz orijentaciju na proizvode visoke složenosti
- Izvoz kao dominantan oblik prodaje proizvoda Tigrovih fabrika
- Rast prodaje sopstvenih brendova, posebno u izvozu
- Rast prodaje krajnjim korisnicima guma, obuće i drugih komplementarnih roba na tržištu Srbije
- Očuvanje postignutog obima prodaje guma i ostalih komplementarnih roba preko preduzeća u inostranstvu

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

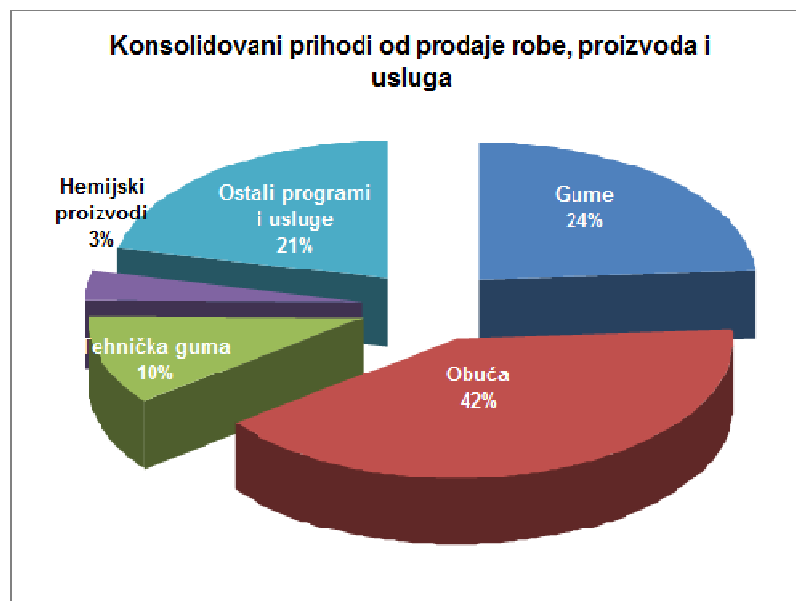
IZ.P. 12/02

- Rast prihoda od vršenja eksternih usluga u servisima, oblasti izgradnje i u okviru Slobodne zone Pirot

2.3. NASTUP NA TRŽIŠTU ROBA I USLUGA U PRVOM POLUGOĐU 2012. GODINE

U posmatranom periodu su ostvareni ukupni konsolidovani eksterni prihodi od prodaje roba i usluga, u iznosu od 1,92 milijarde dinara.

Struktura ostvarenih konsolidovanih eksternih prihoda od prodaje, po programima je sledeća:

<i>Neto prihodi od prodaje roba i proizvoda u Srbiji, 000 din</i>	<i>januar-jun 2011.</i>	<i>januar-jun 2012.</i>	<i>%</i>
Ukupni prihodi od prodaje guma	84,447	75,713	-10%
Obuća Tigar	843,307	789,089	-6%
Tehnička guma	162,976	200,405	23%
Hemijski proizvodi	48,617	64,143	32%
Komplementarni proizvodi	25,464	17,824	-30%
TOTAL	1,164,809	1,147,174	-2%

Program obuće ima najveći procenat učešća u ukupnim konsolidovanim prihodima od prodaje i u delu prodaje u Srbiji i iz Srbije, što je logično, s obzirom na nivo realizovanih ulaganja u zgrade i opremu, ali i u razvoj tržišta i novih proizvoda. Pad prodaje vezan je za nedostatak trajnih obrtnih sredstava za prodaju, u skladu sa potvrđenim orderima kupaca, posebno iz inostranstva, što je i u prethodnoj godini bio slučaj. Poseban kvalitet u prodaji obuće čine tri elementa. Prvi je formiranje grupe velikih kupaca, koji proizvodnju za svoje lance snabdevanja koncentrišu na Tigar Obuću, garantujući sigurnost obima i visok rejting na tržištu. Drugi je povećanje prodaje sopstvenih brendova, gde pored brenda Tigar spadaju i Century, Forester, Firefighter, Maniera i Brolly. Treći je izlazak na nova tržišta, gde su od posebnog značaja zemlje centralne i istočne Evrope, SAD, Rusija i Australija, za koje fabrika ima potrebne sertifikate akreditovanih sertifikacionih kuća u ovim zemljama.

Industrijski deo programa Tehničke gume zabeležio je rast od 23%. Kašnjenje budžetske godine uticalo je na neispunjene plana u delu namenske i ostale proizvodnje za javna preduzeća, tako da je primena zaključenih ugovora počela od maja, što je uticalo na visinu ostvarenih prihoda.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

U delu hemijskih proizvoda došlo je do rasta izvoza. Fabrika je dobila značajan broj tendera u zemlji za boje za puteve, što će uticati na rast prodaje, posebno u periodu jun – septembar, kada se ovaj proizvod najviše koristi. Posle skoro dve godine fabrika se vratila ovom programu jer se uspelo da se uspostavi balans između cene koju je bilo moguće postići na tržištu i kvaliteta proizvoda koji je fabrika obavezna da obezbedi, s obzirom na sertifikate o kvalitetu koje poseduje i kojih mora da se pridržava.

Prodaja ostalih programa, posebno obuće i komplementarnih proizvoda za automobile, bila je ispod nivoa od prethodne godine, pre svega zato što je nabavka za ove programe bila smanjena zbog usmeravanja sredstava prema programima obuće i tehničke gume. U delu usluga servisa, pad u prodaji guma nije se u punoj meri odrazio na prihode od usluga servisa, s obzirom na to da je dosta kupaca koristilo usluge servisa i kada nisu kupovali gume.

Tigrova preduzeća u inostranstvu zabeležila su pad prodaje, posebno u delu prodaje guma, koje i dalje čine 90% ukupnog plasmana. Na ovakav rezultat najveći uticaj imao je pad prodaje guma kod Tigar Europe, zbog nedostatka guma u zahtevanim količinama i asortimanu od Tigar Tyresa, s obzirom na to da ova preduzeća, za razliku od distributivne mreže u zemlji, gde se primenjuje multibrend strategija, prodaju gumu brenda Tigar. Okvirni ugovor sa Michelinom, koji je zaključen prošle godine, a važi do 2016, značajan je sa aspekta očuvanja obima prodaje guma preko preduzeća u inostranstvu, kao značajnog segmenta njihovog poslovanja. Uloga preduzeća u inostranstvu, posebno Tigar Europe i Tigar Americas, u prodaji proizvoda iz programa obuće, pod sopstvenim brendovima, konstantno se intenzivira kroz aktivnosti pokrenute od 2010. godine, koje su podrazumevale pojačavanje marketinških aktivnosti, pokretanje web stranice, nastup na ino-sajmovima, otvaranje izložbenih prostora, kao i zakup magacinskog prostora odakle treba da se realizuje prodaja, pre svega, prema srednjim i malim kupcima, koja je zbog nedostatka sredstava za njihovo finansiranje značajno ispod planiranog obima.

2.4. KRETANJE CENA KLJUČNIH REPROMATERIJALA

Osim u delu sintetičkih kaučuka, nije bilo rasta cena ključnih materijala na berzama, već je bio prisutan ili trend pada ili stabilizacije cena. Kao i u prethodnim godinama, Tigar je nabavljao materijale najvećim delom od evropskih distributera. Od sredine 2011. godine, preko firme u SAD, Tigar Americas, uspostavljeni su direktni odnosi sa proizvođačima važnih materijala na Dalekom istoku, što omogućava značajno smanjenje troškova nabavke. U očekivanju obezbeđenja dugoročnih izvora finansiranja, maksimalno se nastojalo da se direktnim aranžmanima sa kupcima i dobavljačima skrate rokovi naplate u prodaji i da se obezbedi što više materijala iz zemalja gde se oni direktno proizvode.

2.5. OSTVARENA PROIZVODNJA

Mesečni planovi proizvodnje rađeni su u skladu sa zahtevima prodaje. Po programima ostvarena je sledeća proizvodnja, izraženo u tonama:

Proizvodnja (tone)	Januar-jun 2011.	Januar-jun 2012.	%
Tigar Obuća	1,094	830	-24%
Tigar Tehnička Guma	909	743	-18%
Hemijski Proizvodi	112	162	45%
TOTAL	2,115	1,735	-18%

Proizvodnja se odvijala u skladu sa definisanim mesečnim planovima, ukupnim zalihama gotovih proizvoda i raspoloživim materijalima, sa ciljem da se materijal koristi optimalno i da se zalihe ne povećavaju više nego što je neophodno.

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

3. OSTVARENI FINANSIJSKI POKAZATELJI ZA PRVO POLUGOĐE 2012.

3.1. KLJUČNI POKAZATELJI ZA MATIČNO PREDUZEĆE TIGAR AD

Nekonsolidovani finansijski podaci Tigar a.d. u hiljadama dinara	Ostvarenje januar - jun 2011.	Ostvarenje januar - jun 2012.	% promene
Ukupna aktiva	6,572,926	8,539,232	30%
Kapital	2,800,191	2,886,859	3%
Ukupni prihodi	2,155,025	2,047,707	-5%
Poslovni prihodi	1,986,463	1,806,163	-9%
EBIT	34,422	49,451	44%
EBITDA	59,315	74,705	26%
Neto prihod	37,336	2,857	-92%
<u>Racia</u>			
Racio tekuće likvidnosti	1.11	1.00	-9%
Stepen zaduženosti I	0.57	0.66	15%
Neto profit/ukupan prihod	1.73%	0.14%	-92%

3.2. KLJUČNI POKAZATELJI NA KONSOLIDOVANOM NIVOU

Konsolidovani finansijski podaci Tigar a.d. u hiljadama dinara	Ostvarenje januar - jun 2011.	Ostvarenje januar - jun 2012.	% promene
Ukupna aktiva	8,555,745	9,747,439	14%
Kapital	3,387,545	3,061,473	-10%
Ukupni prihodi	2,748,699	2,441,805	-11%
Poslovni prihodi	2,515,480	2,202,366	-12%
EBIT	44,000	13,001	-70%
EBITDA	125,951	124,867	-1%
Neto prihod	59,774	-89,194	-249%

Osnovni problem u prvom polugođu 2012. bilo je finansiranje. Finansiranje je i dalje karakterisalo kratkoročno finansiranje iz kredita na bazi L/C, potraživanja ili kratkoročnih obveznica, bez odobravanja novih dugoročnih kredita, bilo za investicije, bilo za trajni obrtni kapital. Iako su rezultati ispod plana, s obzirom na sve preduzete aktivnosti, a posebno na osnovu tražnje, nesporno postoje uslovi za dalji rast, uz stagnaciju fiksnih troškova.

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02**3.3. TIGAR AD MATIČNO PREDUZEĆE**

Bilans stanja (u hiljadama RSD)	Stanje na dan 31.12.2010. (auditovani)	Stanje na dan 31.12.2011. (auditovani)	Stanje na dan 30.06.2012.
AKTIVA			
STALNA IMOVINA	3,226,938	3,867,687	3,992,027
Nematerijalna ulaganja	24,030	23,913	140,188
Nekretnine, postrojenja i oprema i biološka sredstva	1,042,031	1,453,626	1,461,144
Nekretnine, postrojenja i oprema	1,042,031	1,226,615	1,126,973
Investicione nekretnine		227,011	334,171
Dugoročni finansijski plasmani	2,160,877	2,390,148	2,390,695
Učešća u kapitalu	2,115,409	2,348,428	2,348,975
Ostali dugoročni finansijski plasmani	45,468	41,720	41,720
OBRтна IMOVINA	2,944,421	3,553,640	4,547,205
Zalihe	880,900	986,031	1,142,831
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	20,039	6,846	6,846
Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina	2,043,482	2,560,763	3,397,528
Potraživanja	1,627,244	2,071,781	2,705,380
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	908		122
Kratkoročni finansijski plasmani	51,042	89,169	96,622
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	227,195	155,262	107,885
PDV i aktivna vremenska razgraničenja	137,093	244,551	487,519
Odložena poreska sredstva			
UKUPNA AKTIVA	6,171,359	7,421,327	8,539,232
PASIVA			
KAPITAL	2,800,750	2,884,851	2,886,859
Osnovni kapital	2,062,152	2,062,152	2,062,152
Emisiona premija			
Rezerve	206,215	206,215	206,215
Revalorizacione rezerve			
Neraspoređena dobit	581,886	665,987	667,995
Gubitak	49,503	49,503	49,503
Otkupljene sopstvene akcije			
DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE	3,367,236	4,531,862	5,647,760
Dugoročna rezervisanja	12,842	12,577	11,317
Dugoročne obaveze	639,769	754,450	1,106,593
Dugoročni krediti	436,914	152,601	479,938
Ostale dugoročne obaveze	202,855	601,849	626,655
KRATKOROČNE OBAVEZE	2,714,625	3,764,835	4,529,850
Kratkoročne finansijske obaveze	1,410,182	2,500,849	2,752,603
Obaveze iz poslovanja	1,166,539	1,025,128	1,580,564
Ostale kratkoročne obaveze	68,116	138,597	110,196
Obaveze po osnovu PDV, ostalih javnih prihoda I PVR	57,178	73,989	61,013
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	12,610	26,272	25,474
Odložene poreske obaveze	3,373	4,614	4,613
UKUPNA PASIVA	6,171,359	7,421,327	8,539,232

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

Bilans uspeha (u hiljadama RSD)	Ostvarenje januar-decembar 2010. (oditovani)	Ostvarenje januar-decembar 2011. (oditovani)	Ostvarenje januar-jun 2011.	Ostvarenje januar-jun 2012.
POSLOVNI PRIHODI	3,817,469	4,113,622	1,986,463	1,806,163
Prihodi od prodaje	3,664,473	3,967,657	1,916,779	1,744,393
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	118,190	118,160	52,821	38,666
Povećanje vrednosti zaliha učinaka				
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka				
Ostali poslovni prihodi	34,806	27,805	16,863	23,104
POSLOVNI RASHODI	3,679,302	4,102,655	1,952,041	1,756,712
Nabavna vrednost prodane robe	2,300,257	3,022,823	1,432,888	1,259,693
Troškovi materijala	281,648	192,715	95,221	88,945
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	489,045	519,952	251,977	254,667
Troškovi amortizacije i rezervisanja	53,764	51,908	24,893	25,254
Ostali poslovni rashodi	554,588	315,257	147,062	128,153
POSLOVNI DOBITAK/GUBITAK	138,167	10,967	34,422	49,451
FINANSIJSKI PRIHODI	125,476	304,273	159,456	116,736
FINANSIJSKI RASHODI	273,347	439,446	143,426	270,852
OSTALI PRIHODI	239,769	310,830	9,107	124,808
OSTALI RASHODI	156,701	34,361	16,007	9,588
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	73,364	152,263	43,552	10,555
POREZ NA DOBITAK				
Poreski rashod perioda	24,023	29,026	6,226	7,698
Odloženi poreski rashodi perioda	1,236	1,241		
Odloženi poreski prihodi perioda			10	
NETO DOBITAK/GUBITAK	48,105	121,996	37,336	2,857

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

IZVEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA (u hiljadama RSD)	januar-jun 2011.	januar-jun 2012.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	1,750,595	1,252,655
1. Prodaja i primljeni avansi	1,580,727	1,149,698
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	975	1,474
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	168,893	101,483
Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	2,218,262	1,543,200
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	1,841,591	1,053,514
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	233,903	248,716
3. Plaćene kamate	107,184	227,191
4. Porez na dobit	2,763	9,448
5. Plaćanje po osnovu ostalih javnih prihoda	32,821	4,331
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	467,667	290,545
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	6,685	38,606
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme		306
3. Ostali finansijski plasmani (neto priliv)		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja		
5. Primljene dividende	6,685	38,300
Odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	14,525	1,913
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	14,525	1,913
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)		
Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja		36,693
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	7,840	
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	572,615	204,013
1. Uvećanje osnovnog kapitala		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto priliv)	572,615	122,670
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze		81,343
Odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	103,314	2,130
1. Otkup sopstvenih akcija i udela		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	99,266	
3. Finansijski lizing	3,936	2,130
4. Isplaćena dividenda	112	
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	469,301	201,883
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja		
SVEGA PRILIVI GOTOVINE	2,329,895	1,495,274
SVEGA ODLIVI GOTOVINE	2,336,101	1,547,243
NETO PRILIV GOTOVINE		
NETO ODLIV GOTOVINE	6,206	51,969
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	213,404	155,262
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE		4,592
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	8,364	
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	198,834	107,885

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02**3.4. KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI REZULTAT**

Konsolidovani bilans stanja (u hiljadama RSD)	Stanje na dan 31.12.2010. (oditovani)	Stanje na dan 31.12. 2011. (oditovani)	Stanje na dan 30.06.2012.
AKTIVA			
STALNA IMOVINA	4,743,526	5,349,185	5,607,084
Nematerijalna ulaganja	398,125	547,151	904,520
Nekretnine, postrojenja i oprema i biološka sredstva	4,288,114	4,748,495	4,649,017
Nekretnine, postrojenja i oprema	4,288,114	4,521,484	4,311,344
Investicione nekretnine		227,011	337,673
Dugoročni finansijski plasmani	57,287	53,539	53,547
Učešća u kapitalu	11,819	11,819	11,827
Ostali dugoročni finansijski plasmani	45,468	41,720	41,720
OBRтна IMOVINA	3,455,721	3,532,298	4,120,056
Zalihe	1,823,646	2,073,287	2,271,327
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	20,039	6,846	6,846
Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina	1,612,036	1,452,165	1,841,883
Potraživanja	903,162	892,958	961,188
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	7,097	2,171	2,889
Kratkoročni finansijski plasmani	4,986	4,765	11,253
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	369,524	251,093	203,602
PDV i aktivna vremenska razgraničenja	327,267	301,178	662,951
Odložena poreska sredstva	21,305	22,160	20,299
UKUPNA AKTIVA	8,220,552	8,903,643	9,747,439
PASIVA			
KAPITAL	3,393,665	3,096,122	3,061,473
Osnovni kapital	2,144,189	2,179,038	2,242,756
Emisiona premija			
Rezerve	941	5,418	5,461
Revalorizacione rezerve	1,051,401	1,079,077	1,072,787
Neraspoređena dobit	197,134		
Gubitak		167,411	259,531
Otkupljene sopstvene akcije			
DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE	4,692,191	5,664,555	6,543,000
Dugoročna rezervisanja	83,087	84,127	81,575
Dugoročne obaveze	1,729,282	1,270,109	1,729,488
Dugoročni krediti	1,512,668	1,032,473	1,466,608
Ostale dugoročne obaveze	216,614	237,636	262,880
KRATKOROČNE OBAVEZE	2,879,822	4,310,319	4,731,937
Kratkoročne finansijske obaveze	1,716,210	2,684,202	2,892,324
Obaveze iz poslovanja	851,145	1,164,507	1,350,831
Ostale kratkoročne obaveze	183,926	296,432	347,665
Obaveze po osnovu PDV, ostalih javnih prihoda I PVR	110,455	114,852	84,572
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	18,086	50,326	56,545
Odložene poreske obaveze	134,696	142,966	142,966
UKUPNA PASIVA	8,220,552	8,903,643	9,747,439

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

Konsolidovani bilans uspeha (u hiljadama RSD)	Ostvarenje januar-decembar 2010. (oditovani)	Ostvarenje januar-decembar 2011. (oditovani)	Ostvarenje januar-jun 2011.	Ostvarenje januar-jun 2012.
POSLOVNI PRIHODI	5,160,882	5,298,485	2,515,480	2,202,366
Prihodi od prodaje	4,288,191	4,296,923	2,167,281	1,916,543
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	743,239	710,666	158,147	249,532
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	89,828	264,350	180,674	32,031
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka				15,315
Ostali poslovni prihodi	39,624	26,546	9,378	19,575
POSLOVNI RASHODI	4,889,597	5,285,551	2,471,480	2,189,365
Nabavna vrednost prodate robe	902,193	836,916	329,003	364,481
Troškovi materijala	1,563,187	1,862,687	879,678	631,252
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	1,611,720	1,770,138	872,110	810,944
Troškovi amortizacije i rezervisanja	187,982	177,188	81,951	111,866
Ostali poslovni rashodi	624,515	638,622	308,738	270,822
POSLOVNI DOBITAK/GUBITAK	271,285	12,934	44,000	13,001
FINANSIJSKI PRIHODI	72,209	108,672	219,465	107,412
FINANSIJSKI RASHODI	391,035	537,175	190,363	312,031
OSTALI PRIHODI	74,505	237,660	13,754	132,027
OSTALI RASHODI	46,648	57,822	13,766	14,797
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	-19,684	-235,731	73,090	-74,388
POREZ NA DOBITAK				
Poreski rashod perioda	31,088	65,456	13,326	14,806
Odloženi poreski rashodi perioda	6,349	7,946		
Odloženi poreski prihodi perioda			10	
NETO DOBITAK/GUBITAK	-57,121	-309,133	59,774	-89,194

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

3.5. KLJUČNI FINANSIJSKI REZULTATI ZAVISNIH PREDUZEĆA

TIGAR

TIGAR AD

Kapital: 2,886,859
Ukupan prihod: 2,047,707
EBITDA: 74,705

(000 RSD)

**PROIZVODNI
ENTITETI**

TIGAR OBUĆA

Kapital: 872,641
Ukupan prihod: 829,606
EBITDA: 77,373

(000 RSD)

TIGAR TEHNIČKA GUMA

Kapital: 313,152
Ukupan prihod: 212,188
EBITDA: -27,857

(000 RSD)

TIGAR HEMIJSKI PROIZVODI

Kapital: 126,688
Ukupan prihod: 65,338
EBITDA: -5,670

(000 RSD)

**KOMERCIJALNI
ENTITETI**

TIGAR MONTENEGRO

Kapital: 113
Ukupan prihod: 197
EBITDA: 1

(000 EUR)

TIGAR PARTNER

Kapital: 17,794
Ukupan prihod: 12,062
EBITDA: -336

(000 DEN)

TIGAR TRADE Banja Luka

Kapital: 19
Ukupan prihod: 276
EBITDA: -97

(000 KM)

TIGAR EUROPE

Kapital: 2,955
Ukupan prihod: 5,446
EBITDA: 155

(000 GBP)

**USLUŽNI
ENTITETI**

SLOBODNA ZONA PIROT

Kapital: 156,662
Ukupan prihod: 153,004
EBITDA: 6,641

(000 RSD)

TIGAR POSLOVNI SERVIS

Kapital: 27,846
Ukupan prihod: 57,724
EBITDA: 9,570

(000 RSD)

TIGAR UGOSTITELJSTVO

Kapital: 125,245
Ukupan prihod: 93,091
EBITDA: -3,261

(000 RSD)

TIGAR INCON

Kapital: 151,340
Ukupan prihod: 72,649
EBITDA: -15,021

(000 RSD)

TIGAR INTER RISK

Kapital: 2,910
Ukupan prihod: 1,951
EBITDA: 358

(000 RSD)

TIGAR ZAŠTITNA RADIONICA

Kapital:
Ukupan prihod: 11,918
EBITDA: -5,227

(000 RSD)

TIGAR OBEZBEĐENJE

Kapital: 49,182
Ukupan prihod: 51,886
EBITDA: 10,469

(000 RSD)

TIGAR TOURS

Kapital: 10,195
Ukupan prihod: 3,316
EBITDA: 524

(000 RSD)

PI KANAL

Kapital: 5,857
Ukupan prihod: 8,898
EBITDA: 2,243

(000 RSD)

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02**3.6. TIGAR OBUČA**

BILANS STANJA (u hiljadama RSD)	Stanje na dan 31.12.2010.	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 30.06.2012.
Stalna imovina	1,420,256	1,990,058	2,070,246
Obrtna imovina	1,137,422	962,942	1,456,631
Odložena poreska sredstva			
UKUPNA AKTIVA	2,557,678	2,953,000	3,526,877
Kapital	857,475	870,449	872,641
Dugoročna rezervisanja i obaveze	772,345	673,676	742,149
Kratkoročne obaveze	920,603	1,397,623	1,900,835
Odložene poreske obaveze	7,255	11,252	11,252
UKUPNA PASIVA	2,557,678	2,953,000	3,526,877

Bilans uspeha (u hiljadama RSD)	Ostvarenje januar-decembar 2010.	Ostvarenje januar-decembar 2011.	Ostvarenje januar-jun 2011.	Ostvarenje januar-jun 2012.
Poslovni prihodi	1,508,921	2,008,517	1,024,279	823,128
Poslovni rashodi	1,553,008	2,129,305	1,006,580	801,957
POSLOVNI DOBITAK/GUBITAK	-44,087	-120,788	17,699	21,171
Finansijski prihodi	1,147	12,886	27,411	5,840
Finansijski rashodi	67,491	40,788	22,701	21,544
Ostali prihodi	144,231	343,945	108	638
Ostali rashodi	26,910	21,357	298	647
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	6,890	173,898	22,219	5,458
POREZ NA DOBITAK				
Poreski rashod perioda	257	16,926	128	3,267
Odloženi poreski rashodi perioda	2,587	3,997		
Odloženi poreski prihodi perioda				
NETO DOBITAK/GUBITAK	4,046	152,975	22,091	2,191

IZVEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA (u hiljadama RSD)	januar-jun 2011.	januar-jun 2012.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	741,235	368,793
Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	525,297	367,679
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	215,938	1,114
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Priliv gotovine iz aktivnosti investiranja		
Odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	10,520	1,035
Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja		
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	10,520	1,035
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	97	
Odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	205,532	
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja		
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	205,435	
NETO PRILIV GOTOVINE		79
NETO ODLIV GOTOVINE	17	
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	187	138
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	1	3
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	49	91
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	122	129

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02**3.7. TIGAR TEHNIČKA GUMA**

BILANS STANJA (u hiljadama RSD)	Stanje na dan 31.12.2010.	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 30.06.2012.
Stalna imovina	741,043	1,015,037	1,047,119
Obrtna imovina	379,575	292,885	335,717
Odložena poreska sredstva			
UKUPNA AKTIVA	1,120,618	1,307,922	1,382,836
Kapital	296,544	363,891	313,152
Dugoročna rezervisanja i obaveze	350,698	253,980	279,300
Kratkoročne obaveze	469,550	683,280	783,613
Odložene poreske obaveze	3,826	6,771	6,771
UKUPNA PASIVA	1,120,618	1,307,922	1,382,836

Bilans uspeha (u hiljadama RSD)	Ostvarenje januar-decembar 2010.	Ostvarenje januar-decembar 2011.	Ostvarenje januar-jun 2011.	Ostvarenje januar-jun 2012.
Poslovni prihodi	581,761	424,959	205,258	205,133
Poslovni rashodi	617,183	525,974	249,793	246,882
POSLOVNI DOBITAK/GUBITAK	-35,422	-101,015	-44,535	-41,749
Finansijski prihodi	1,414	2,682	27,869	5,263
Finansijski rashodi	35,112	32,279	15,480	11,355
Ostali prihodi	38,801	1,227	570	1,792
Ostali rashodi	632	7,685	1,478	4,689
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	-30,951	-137,070	-33,054	-50,738
POREZ NA DOBITAK				
Poreski rashod perioda				
Odloženi poreski rashodi perioda	2,920	2,944		
Odloženi poreski prihodi perioda				
NETO DOBITAK/GUBITAK	-33,871	-140,014	-33,054	-50,738

IZVEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA (u hiljadama RSD)	januar-jun 2011.	januar-jun 2012.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	272,271	184,935
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	261,910	146,422
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	10,361	38,513
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja		
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	19,197	2,236
Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja		
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	19,197	2,236
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	33,000	
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	23,960	36,243
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	9,040	
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja		36,243
NETO PRILIV GOTOVINE	204	34
NETO ODLIV GOTOVINE		
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	230	3
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE		
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	1	17
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	433	20

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02**3.8. TIGAR HEMIJSKI PROIZVODI**

BILANS STANJA (u hiljadama RSD)	Stanje na dan 31.12.2010.	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 30.06.2012.
Stalna imovina	124,800	143,443	152,463
Obrtna imovina	145,528	129,426	117,414
Odložena poreska sredstva	973	947	947
UKUPNA AKTIVA	271,301	273,816	270,824
Kapital	131,031	131,401	126,688
Dugoročna rezervisanja i obaveze	2,806	2,039	1,611
Kratkoročne obaveze	137,464	140,376	142,525
Odložene poreske obaveze			
UKUPNA PASIVA	271,301	273,816	270,824

Bilans uspeha (u hiljadama RSD)	Ostvarenje januar-decembar 2010.	Ostvarenje januar-decembar 2011.	Ostvarenje januar-jun 2011.	Ostvarenje januar-jun 2012.
Poslovni prihodi	199,256	163,006	82,241	62,596
Poslovni rashodi	256,565	162,657	79,374	69,032
POSLOVNI DOBITAK/GUBITAK	-57,309	349	2,867	-6,436
Finansijski prihodi	2,269	1,958	1,014	2,488
Finansijski rashodi	6,258	3,274	2,335	921
Ostali prihodi	4,036	4,552	252	254
Ostali rashodi	774	3,189	153	98
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	-58,036	396	1,645	-4,713
POREZ NA DOBITAK				
Poreski rashod perioda				
Odloženi poreski rashodi perioda		26		
Odloženi poreski prihodi perioda	186			
NETO DOBITAK/GUBITAK	-57,850	370	1,645	-4,713

IZVEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA (u hiljadama RSD)	januar- jun 2011.	januar-jun 2012.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	81,432	78,366
Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	79,353	59,018
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	2,079	19,348
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja		
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	228	268
Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja		
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	228	268
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	33,319	5,857
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	33,985	24,761
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja		
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	666	18,904
NETO PRILIV GOTOVINE	1,185	176
NETO ODLIV GOTOVINE		
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	1,086	114
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	222	86
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	1,446	124
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	1,047	252

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02**3.9. TIGAR EUROPE UK**

Bilans stanja u hiljadama GBP		Stanje na dan 31.12.2010.	Stanje na dan 31.12.2011.Oditovani	Stanje na dan 30.06.2012.
Aktiva				
	Stalna imovina	5	3	2
	Obrtna imovina	4,217	4,267	4,261
	Odložena poreska sredstva			
	Ukupna aktiva	4,222	4,270	4,263
Pasiva				
	Kapital	2,668	2,826	2,955
	Dugoročna rezervisanja i obaveze			
	Kratkoročne obaveze	1,554	1,444	1,308
	Odložene poreske obaveze			
	Ukupna pasiva	4,222	4,270	4,263

BILANS USPEHA (u hiljadama GBP)	Ostvarenje 2010. Oditovani	Ostvarenje 2011.Oditovani	Ostvarenje januar-jun 2011.	Ostvarenje januar-jun 2012.
Prihodi od prodaje	14,698	14,607	8,333	5,438
Nabavna vrednost prodane robe	13,737	13,379	7,629	4,979
Bruto marža	961	1,228	704	460
Administrativni troškovi	616	628	324	305
Poslovni rezultat	345	600	379	154
Prihodi od kamata	7	6	3	4
Ostali prihodi				2
Profit pre oporezivanja	352	606	382	161
Porez na dobit	79	148	104	32
Zadržani profit finansijske godine	273	459	278	129

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02**3.10. TIGAR MONTENEGRO – CRNA GORA**

BILANS STANJA (u hiljadama EUR)	Stanje na dan 31.12.2010.	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 30.06.2012.
Stalna imovina	4	4	5
Obrtna imovina	271	281	251
Odložena poreska sredstva			
UKUPNA AKTIVA	275	284	256
Kapital	108	112	113
Dugoročna rezervisanja i obaveze			
Kratkoročne obaveze	166	172	143
Odložene poreske obaveze			
UKUPNA PASIVA	275	284	256

Bilans uspeha (u hiljadama EUR)	Ostvarenje januar-decembar 2010.	Ostvarenje januar-decembar 2011.	Ostvarenje januar-jun 2011.	Ostvarenje januar-jun 2012.
Ukupni prihodi	774	666	226	197
Ukupni rashodi	750	650	219	196
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	24	16	6	1
Poreski rashod perioda	2	1		
Odloženi poreski rashodi perioda				
Odloženi poreski prihodi perioda				
NETO DOBITAK/GUBITAK	21	14	6	1

3.11. TIGAR TRADE – REPUBLIKA SRPSKA

BILANS STANJA (u hiljadama KM)	Stanje na dan 31.12.2010.	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 30.06.2012.
Stalna imovina	244	248	242
Obrtna imovina	1,446	960	780
Odložena poreska sredstva			
UKUPNA AKTIVA	1,691	1,209	1,022
Kapital	435	145	19
Dugoročna rezervisanja i obaveze			
Kratkoročne obaveze	1,256	1,063	1,003
Odložene poreske obaveze			
UKUPNA PASIVA	1,691	1,209	1,022

Bilans uspeha (u hiljadama KM)	Ostvarenje januar-decembar 2010.	Ostvarenje januar-decembar 2011.	Ostvarenje januar-jun 2011.	Ostvarenje januar-jun 2012.
Ukupni prihodi	2,455	1,362	477	276
Ukupni rashodi	2,451	1,651	554	402
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	4	-290	-76	-126
Poreski rashod perioda	1			
Odloženi poreski rashodi perioda				
Odloženi poreski prihodi perioda				
NETO DOBITAK/GUBITAK	3	-290	-76	-126

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02**3.12. TIGAR PARTNER – MAKEDONIJA**

BILANS STANJA (u hiljadama Denara)	Stanje na dan 31.12.2010.	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 30.06.2012.
Stalna imovina	334	50	40
Obrtna imovina	23,772	22,862	27,733
Odložena poreska sredstva			
UKUPNA AKTIVA	24,106	22,912	27,773
Kapital	17,722	17,744	17,794
Dugoročna rezervisanja i obaveze			
Kratkoročne obaveze	6,384	5,168	9,979
Odložene poreske obaveze			
UKUPNA PASIVA	24,106	22,912	27,773

Bilans uspeha (u hiljadama Denara)	Ostvarenje januar-decembar 2010.	Ostvarenje januar-decembar 2011.	Ostvarenje januar-jun 2011.	Ostvarenje januar -jun 2012.
Ukupni prihodi	31,092	28,674	11,045	12,062
Ukupni rashodi	30,978	28,639	11,130	12,010
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	114	35	-84	52
Poreski rashod perioda	19	12		3
Odloženi poreski rashodi perioda				
Odloženi poreski prihodi perioda				
NETO DOBITAK/GUBITAK	95	22	-84	50

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02**3.13. TIGAR POSLOVNI SERVIS**

BILANS STANJA (u hiljadama RSD)	Stanje na dan 31.12.2010.	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 30.06.2012.
Stalna imovina	218,217	50,301	45,893
Obrtna imovina	84,664	37,275	22,243
Odložena poreska sredstva	79	546	546
UKUPNA AKTIVA	302,960	88,122	68,682
Kapital	169,308	27,836	27,846
Dugoročna rezervisanja i obaveze	20,025	6,610	7,041
Kratkoročne obaveze	113,627	53,676	33,795
Odložene poreske obaveze			
UKUPNA PASIVA	302,960	88,122	68,682

Bilans uspeha (u hiljadama RSD)	Ostvarenje januar-decembar 2010.	Ostvarenje januar-decembar 2011.	Ostvarenje januar-jun 2011.	Ostvarenje januar-jun 2012.
Poslovni prihodi	311,757	136,213	74,905	57,451
Poslovni rashodi	321,654	133,915	74,023	53,887
POSLOVNI DOBITAK/GUBITAK	-9,897	2,298	882	3,564
Finansijski prihodi	82	2,897	1,624	116
Finansijski rashodi	4,736	6,873	2,734	3,551
Ostali prihodi	1,732	2,182	1,830	157
Ostali rashodi	991	420	220	144
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	-13,810	84	1,382	142
POREZ NA DOBITAK				
Poreski rashod perioda		267		133
Odloženi poreski rashodi perioda				
Odloženi poreski prihodi perioda	225	467		
NETO DOBITAK/GUBITAK	-13,585	284	1,382	9

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02**3.14. TIGAR UGOSTITELJSTVO**

BILANS STANJA (u hiljadama RSD)	Pocetno stanje 01.02.2011.	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 30.06.2012.
Stalna imovina	157,308	153,093	150,615
Obrtna imovina	48,822	55,051	56,456
Odložena poreska sredstva			
UKUPNA AKTIVA	206,130	208,144	207,071
Kapital	141,755	132,398	125,245
Dugoročna rezervisanja i obaveze	5,841	5,470	5,012
Kratkoročne obaveze	58,534	70,125	76,663
Odložene poreske obaveze		151	151
UKUPNA PASIVA	206,130	208,144	207,071

Bilans uspeha (u hiljadama RSD)	Ostvarenje februar-decembar 2011.	Ostvarenje februar-jun 2011.	Ostvarenje januar-jun 2012.
Poslovni prihodi	188,658	80,950	92,949
Poslovni rashodi	197,151	84,160	98,969
POSLOVNI DOBITAK/GUBITAK	-8,493	-3,210	-6,020
Finansijski prihodi	135	130	20
Finansijski rashodi	1,669	626	1,158
Ostali prihodi	1,122	985	122
Ostali rashodi	355	24	117
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	-9,260	-2,745	-7,153
POREZ NA DOBITAK			
Poreski rashod perioda		42	
Odloženi poreski rashodi perioda	151		
Odloženi poreski prihodi perioda			
NETO DOBITAK/GUBITAK	-9,411	-2,787	-7,153

IZVEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA (u hiljadama RSD)	januar-jun 2012.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	
Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	78,661
Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	76,225
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	2,436
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA	
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	59
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	1,870
Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	1,811
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA	
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	621
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	621
NETO PRILIV GOTOVINE	4
NETO ODLIV GOTOVINE	
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	41
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	45

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02**3.15. TIGAR INCON**

BILANS STANJA (u hiljadama RSD)	Stanje na dan 31.12.2010.	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 30.06.2012.
Stalna imovina	161,407	168,571	165,734
Obrtna imovina	114,201	56,494	108,953
Odložena poreska sredstva			
UKUPNA AKTIVA	275,608	225,065	274,687
Kapital	169,561	169,796	151,340
Dugoročna rezervisanja i obaveze	5,860	6,471	6,310
Kratkoročne obaveze	99,404	47,893	116,132
Odložene poreske obaveze	783	905	905
UKUPNA PASIVA	275,608	225,065	274,687

Bilans uspeha (u hiljadama RSD)	Ostvarenje januar-decembar 2010.	Ostvarenje januar-decembar 2011.	Ostvarenje januar-jun 2011.	Ostvarenje januar-jun 2012.
Poslovni prihodi	233,516	269,264	156,614	72,571
Poslovni rashodi	223,194	268,099	156,067	90,692
POSLOVNI DOBITAK/GUBITAK	10,322	1,165	547	-18,121
Finansijski prihodi	870	17	16	45
Finansijski rashodi	230	403	2	354
Ostali prihodi	1,408	126	50	33
Ostali rashodi	661	435	110	3
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	11,709	470	501	-18,400
POREZ NA DOBITAK				
Poreski rashod perioda	614	113	307	56
Odloženi poreski rashodi perioda	165	122		
Odloženi poreski prihodi perioda				
NETO DOBITAK/GUBITAK	10,930	235	194	-18,456

IZVEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA (u hiljadama RSD)	januar-jun 2011.	januar-jun 2012.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	141,783	62,072
Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	144,885	65,902
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	3,102	3,830
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	5,947	
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	121	51,013
Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	5,826	
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja		51,013
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja		57,910
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	1,738	3,080
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja		54,830
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	1,738	
NETO PRILIV GOTOVINE	986	
NETO ODLIV GOTOVINE		13
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	266	41
POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE		
NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE		
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	1,252	28

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02**3.16. SLOBODNA ZONA PIROT**

BILANS STANJA (u hiljadama RSD)	Stanje na dan 31.12.2010.	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 30.06.2012.
Stalna imovina	131,986	66,028	91,947
Obrtna imovina	68,879	150,707	123,926
Odložena poreska sredstva	110	129	129
UKUPNA AKTIVA	200,975	216,864	216,002
Vanbilansna aktiva	25,500	28,500	28,500
Kapital	140,069	145,104	156,662
Dugoročna rezervisanja i obaveze	3,555	3,089	3,089
Kratkoročne obaveze	57,351	68,671	56,251
Odložene poreske obaveze			
UKUPNA PASIVA	200,975	216,864	216,002
Vanbilansna pasiva	25,500	28,500	28,500

Bilans uspeha (u hiljadama RSD)	Ostvarenje januar-decembar 2010.	Ostvarenje januar-decembar 2011.	Ostvarenje januar-jun 2011.	Ostvarenje januar-jun 2012.
Poslovni prihodi	214,364	282,617	142,543	144,352
Poslovni rashodi	194,755	262,916	130,381	138,881
POSLOVNI DOBITAK/GUBITAK	19,609	19,701	12,162	5,471
Finansijski prihodi	2,358	2,599	1,578	8,349
Finansijski rashodi	1,048	2,640	2,012	1,393
Ostali prihodi	740	62,299	679	303
Ostali rashodi	1,377	3,803	1,272	33
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	20,282	78,156	11,135	12,697
POREZ NA DOBITAK				
Poreski rashod perioda	678	9,140	283	1,139
Odloženi poreski rashodi perioda				
Odloženi poreski prihodi perioda	98	19		
NETO DOBITAK/GUBITAK	19,702	69,035	10,852	11,558

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

3.17. OSTALA USLUŽNA PREDUZEĆA – ZBIRNO

Bilans uspeha (u hiljadama RSD)	Ostvarenje januar-decembar 2010.	Ostvarenje januar-decembar 2011.	Ostvarenje januar-jun 2011.	Ostvarenje januar-jun 2012.
Poslovni prihodi	153,123	153,485	80,272	74,254
Poslovni rashodi	143,842	139,739	68,978	68,285
POSLOVNI DOBITAK/GUBITAK	9,281	13,746	11,294	5,969
Finansijski prihodi	309	304	96	147
Finansijski rashodi	207	134	42	467
Ostali prihodi	3,332	735	274	3,568
Ostali rashodi	213	191	64	57
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	12,502	14,460	11,558	9,160
POREZ NA DOBITAK				
Poreski rashod perioda	488	710	244	363
Odloženi poreski rashodi perioda		1		
Odloženi poreski prihodi perioda	103	70		
NETO DOBITAK/GUBITAK	12,117	13,819	11,314	8,797

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

4. RASPOLAGANJE NEKRETNINAMA I PRAVNA ZAŠTITA

4.1. NEKRETNINE

Svi proizvodni pogoni Tigra nalaze su u Pirotu. Tigar Obuća i Tigar Tehnička guma preseljene su na Tigar 3, lokaciju koja je kupljena 2006. godine, a tokom 2007. i 2008. bila je u procesu kompletnog infrastrukturnog sređivanja. Tigar ima vlasništvo nad više objekata u Beogradu i širom Srbije (kancelarijski prostor, magacinski prostor i prodavnice).

Imovina korporacije je uknjižena u katastar nepokretnosti.

Na lokacijama Tigar 2, Tigar 3, Tigar 3B i Kartonaža, gde se nalaze proizvodni i skladišni kapaciteti, izvršena je konverzija vlasništva, kao i na lokacijama turističkih kompleksa "Vrelo" i "Planinarski dom", tako da je sada na ovim lokacijama vrsta prava "svojina", a oblik svojine "privatni".

Zemljište

Ukupan broj katastarskih parcela, koje su u vlasništvu Tigra i njegovih zavisnih preduzeća, bez Slobodne zone, na dan 30.06.2012. godine je 127, ukupne površine 398,276 m², od toga površina neizgrađenog zemljišta iznosi 297,326 m². Ukupna knjigovodstvena vrednost zemljišta je RSD 51,109,591.24.

Knjigovodstvena vrednost zemljišta Slobodne zone, na dan 30.06.2012. godine, je RSD 38,310,825.50

Objekti

Ukupan broj objekata u svojini Tigra i njegovih osnovnih zavisnih preduzeća je 192.

Ukupna površina objekata koji su u vlasništvu Tigra i njegovih osnovnih zavisnih preduzeća je 100,950 m².

Na dan 30.06.2012. godine, knjigovodstvena vrednost objekata u vlasništvu Tigra i njegovih najvećih preduzeća iznosila je RSD 2,092,578,992.05.

Pored vrednosti objekata u vlasništvu devet najvećih preduzeća, ovaj deo obuhvata i podatke o Slobodnoj zoni Pirot. Knjigovodstvena vrednost objekata u posedu pojedinih entiteta data je u narednoj tabeli.

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02**Knjigovodstvena vrednost objekata**

Knjigovodstvena vrednost objekata (u RSD)		
Entitet	31.12.2011.	30.06.2012.
Tigar a.d.	516,048,831.84	506,740,793.84
Tigar Tehnička guma	423,366,706.45	430,697,471.45
Tigar Hemijski proizvodi	39,366.00	38,136.00
Tigar Obuća	774,913,486.93	770,733,736.83
Tigar Zaštitna radionica	30,709,766.18	30,411,619.18
Tigar Poslovni servis	16,138,351.73	16,838,347.65
Tigar Tours	6,203,975.10	6,144,290.10
Tigar Obezbeđenje	26,421,236.49	26,207,736.49
Slobodna Zona	23,673,873.36	23,492,595.06
Tigar Incon	143,930,620.26	142,836,118.26
Tigar Ugostiteljstvo	139,654,191.19	138,438,147.19
Ukupno	2,101,100,405.53	2,092,578,992.05

Transakcije nepokretnostima

Tigar a.d. je u 2011. godini prodao Tigar Tyresu deo parcele na lokaciji Tigar 2, čime je smanjen prostor između fabrike guma i administrativnih zgrada Tigra a.d, zemljište u Babušnici koje se nalazi oko fabričke zgrade Tigar Tyresa u Babušnici i zgrade koje su bile u njegovom vlasništvu na lokaciji SZ Pirod. Kao većinski vlasnik Preduzeća za upravljanje SZ Pirod, sa ostalim vlasnicima, doneo je odluku o prodaji Tigar Tyresu dve parcele u okviru SZ Pirod. U 2011. godini Tigar a.d. je preneo deo zemljišta i zgrada na lokaciji Tigar 3B preduzeću Tigar Tehnička guma, u cilju njegovog daljeg prostornog širenja, imajući posebno u vidu potencijalna JV i izgradnje pogona za proizvodnju polufabrikata, a kupio je od preduzeća Tigar Obuća za svoje potrebe, sa namerom da promeni namenu objekata ili da iste nameni prodaji, stare lokacije koje Tigar Obuća od 2008. godine, nakon preseljenja na novu lokaciju ne koristi. U 2012. godini postoji mogućnost da se realizuju dalje transakcije sa nepokretnostima, što zavisi od pregovora sa potencijalnim kupcima.

Založna prava

Na kraju juna 2012. imovina Društva bila je opterećena sledećim založnim pravima, po sledećim rešenjima:

Rešenjem Opštinskog suda u Pirotu I br. 1562/04 od 21.12.2004.

Po sporazumu u korist Jubanke Beograd zasnovano je založno pravo nad nepokretnim stvarima (objekti Kartonaže i Obuće) radi obezbeđenja ugovora iz međusobnih odnosa Jubanke i Tigra, po sledećim ugovorima:

- Ugovor br. 3617/04, od 06. 10. 2004. godine, u iznosu od EUR 704,494.39;
Ostalo za otplatu EUR 126,932.82
- Ugovor br. 3618/04, od 06. 10. 2004. godine, u iznosu od EUR 2,439,711.58;
Ostalo za otplatu EUR 436,903.48
- Ugovor br. 3619/04, od 06. 10. 2004. godine, u iznosu od USD 2,362,641.42;
Ostalo za otplatu USD 425,690.74

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

Sporazumom o obezbeđenju novčanog potraživanja I. br. 622/09, od 25.06.2009. godine, uspostavljeno je založno pravo na zgradi Medicine rada, u korist Hypo Alpe Adria Banke a.d. Beograd.

Založnim izjavama Ov. br. 93/2009, 94/2009, 95/2009 i 96/2009, od 15.10.2009. godine, uspostavljeno je založno pravo na poslovnom prostoru u Zrenjaninu, Bačkoj Palanci, Užicu i Kruševcu, u korist Privredne Banke a.d. Beograd.

Založnom izjavom Ov. 1587/2010 od 13.04.2010. godine, uspostavljeno je založno pravo na nepokretnostima u Kruševcu i Užicu, u korist Privredne Banke a.d. Beograd.

Založnom izjavom Ov. 2351/10 od 26.05.2010. godine, uspostavljeno je založno pravo na nepokretnostima u Nišu i poslovnim prostorijama Tigar Toursa i Tigar Incona, u korist Societe Generale Banke a.d. Beograd.

Založnom izjavom Ov.br. 548/2011 od 03.03.2011. godine, uspostavljeno je založno pravo na nepokretnosti u Beogradu, ul. Cara Nikolaja br. 37, u korist UniCredit Banke a.d. Beograd.

Založnom izjavom Ov. II br. 37/2011 od 11.03.2011. godine, uspostavljeno je založno pravo na nepokretnosti u Pirotu, Čačku i Novom Sadu, u korist AIK Banke a.d. Niš.

Založnim izjavama Ov.I br. 1091/2011, br. 1092/2011, 1090/2011, 1089/2011, 1088/2011, 1086/2011 i 1085/2011 od 19.04.2011. godine, uspostavljena su založna prava na nepokretnostima u Bačkoj Palanci, Pirotu, Subotici, Knjaževcu, Svilajncu, Užicu i Zrenjaninu, u korist Privredne Banke a.d. Beograd.

Založnom izjavom Ov. I br. 1809/2011 i 1810/2011 od 28.06.2011. godine, uspostavljeno je založno pravo na nepokretnostima u Pirotu, u korist Hypo Alpe Adria Banke a.d. Beograd.

Založnim izjavama Ov. I. br. 2899/10, 2898/10 i 2900/10, od 02.07.2010. godine, uspostavljeno je založno pravo na poslovnom prostoru u Knjaževcu, Pirotu i Subotici, u korist Privredne Banke a.d. Beograd.

Rešenjem I Osnovnog suda u Beogradu 8-I-55362/2010 od 27.08.2010. godine, uspostavljeno je založno pravo na šestosobnom stanu u Beogradu, u korist Hypo Alpe Adria Banke a.d. Beograd.

Založnim izjavama Ov.I. 4400/2010 i 4401/2010 od 23.11.2010. godine, uspostavljeno je založno pravo na nepokretnostima u Nišu i prostorijama Tigar Toursa, u korist Societe Generale Banke a.d. Beograd.

Založnom izjavom Ov.I. 1863/2011 od 01.07.2011. godine, uspostavljeno je založno pravo na nepokretnostima u Pirotu, u korist Banka Intesa a.d. Beograd.

Založnom izjavom Ov.I. 1838/2011 od 29.06.2011. godine, uspostavljeno je založno pravo na nepokretnostima na Vračaru, u korist Unicredit Banke Srbije a.d. Beograd.

Založnom izjavom Ov.I. 1774/2011 od 24.06.2011. godine, uspostavljeno je založno pravo na nepokretnostima u Pirotu, u korist Aik Banke a.d. Niš.

Založnom izjavom Ov.I. 2987/ 2011 od 19.10.2011. godine, uspostavljeno je založno pravo na nepokretnostima u Pirotu-Upravna zgrada, u korist Srpske banke a.d. Beograd.

Založnom izjavom Ov.I. 3179/2011 od 08.11.2011. godine, uspostavljeno je založno pravo na nepokretnostima u Pirotu, u korist Srpske banke a.d. Beograd.

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

Založnom izjavom Ov.I. 3280/2011 od 21.11.2011. godine, uspostavljeno je založno pravo na nepokretnostima u Pirotu-Tigar Tours, u korist Societe Generale Banke a.d, Beograd.

Založnom izjavom Ov.I. 3670/2011 od 27.12.2011. godine, uspostavljeno je založno pravo na nepokretnostima u Pirotu, u korist Aik banke a.d. Niš.

Založnom izjavom Ov.I. 3659/2011 od 27.12.2011. godine, uspostavljeno je založno pravo na nepokretnostima u Pirotu-Upravna zgrada, u korist Srpske banke a.d. Beograd

Založnom izjavom Ov. I. br. 428/2012 od 14.02.2012. godine uspostavljeno je založno pravo na nepokretnostima u Pirotu, Novom Sadu i Čačku, u korist Aik banke a.d. Niš.

Založnom izjavom Ov. I. br. 472/12 od 22.02.2012. godine uspostavljeno je založno pravo na nepokretnostima u Pirotu, u korist Srpske banke a.d. Beograd.

Založnom izjavom Ov. I. br. 734/12 od 12.03.2012. godine uspostavljeno je založno pravo na nepokretnostima u Pirotu, u korist Srpske banke a.d. Beograd.

Založnom izjavom Ov. I. br. 1849/2012 od 21.05.2012. godine uspostavljeno je založno pravo na nepokretnostima u Pirotu, u korist AIK banke a.d. Niš.

Založnom izjavom Ov. I. br. 1920/2012 od 25.05.2012. godine uspostavljeno je založno pravo na nepokretnostima u Pirotu, u korist Banka Poštanska štedionica a.d. Beograd.

Založnom izjavom Ov. I. br. 2381/2012 od 26.06.2012. godine uspostavljeno je založno pravo na nepokretnostima u Pirotu, u korist Srpske banke a.d. Beograd.

4.2. SUDSKI SPOROVI

Tigar učestvuje u određenom broju sudskih sporova, koji su proizašli iz tekućeg poslovanja, kao što su komercijalni, upravni i sporovi sa zaposlenima, postupci likvidacije, stečaja i obaveznog poravnjanja i učešće u krivičnim postupcima protiv pojedinaca koji su naneli štetu Tigru, uglavnom krađom ili izdavanjem čekova bez pokrića. Ti postupci nisu neuobičajeni i ne očekuje se da će imati značajan uticaj na finansijsko stanje Tigra.

Najveći sporovi koji se vode na nivou Društva odnose se na period pre 2000. godine. U ovu grupu spadaju i sledeći sporovi sa odgovarajućim utuženim iznosima (bez obračunate kamate):Trepča-Zvečan 9,637,376, Union Banka 6,194,000, Lola Korporacija 8,210,350, Tigar Prom-Nova Varoš 3,636,676, što je ukupno 27,678,402.

Za sve ove sporove postoje izvršne sudske isprave, ali njihova naplata nije izvršena, bilo zbog političkih problema u slučaju Trepče, višegodišnjih postupaka stečaja, koji se iz neobjašnjivih razloga ne realizuju, ili zbog takođe dugogodišnjeg procesa restrukturiranja, kao što je slučaj sa Lola Korporacijom Beograd.

Bez obzira na zastoje u realizaciji izvršnih sudskih presuda, u narednom periodu realno je očekivati njihovu potpunu ili delimičnu naplatu. S obzirom na to da je vrednost sporova isknjižena na ime troškova, nakon naplate, naplaćeni iznosi predstavljaće značajan vanredni prihod za Društvo

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

5. POLOŽAJ NA TRŽIŠTU KAPITALA, DIVIDENDNA POLITIKA

Drugi kvartal na Beogradskoj berzi karakterišu izuzetno niska likvidnost u trgovanju i značajan pad repernih indeksa. Strani investitori, koji su ujedno i najveći akcionari Tigra su se zbog takve likvidnosti povukli sa domaćeg tržišta kapitala. To je delom prouzrokovalo dalji pad cene akcije, koja je i krajem prethodnog kvartala bila na relativno niskom nivou.

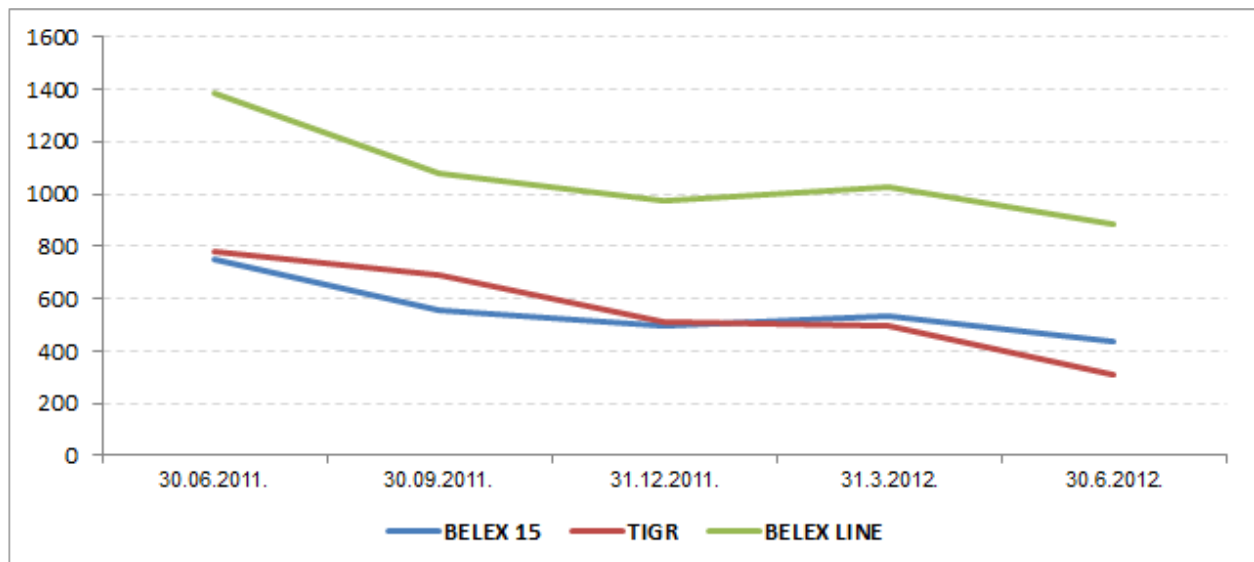
U tabeli je dat prikaz ključnih podataka iz trgovanja akcijama kompanije u periodu april-jun 2012. godine.

	31. MART 2012.	30. JUN 2012.	% PROMENE
Ukupan broj akcionara	4,512	4,497	-0.33%
Ukupan broj izdatih akcija	1,718,460	1,718,460	
Knjigovodstvena vrednost akcija	1,678.74	1,678.74	
Tržišna vrednost akcija na dan	495.00	310.00	-37.37%
Najniža u periodu RSD	287.00 - 13.6.2012.		
Najviša u periodu RSD	499.00 - 25.4.2012.		
Prosek za IV – VI 2012. godine	418.00		
Tržišna kapitalizacija u dinarima	850.637.700	532.722.600	-37.37%
P/ BV *	0,35		

Nakon stupanja na snagu Zakona o tržištu kapitala (novembar 2011. godine) i podzakonskih akata, Komisije za hartije od vrednosti i Beogradske berze (tokom I i II kvartala 2012. godine), akcije Tigra (simbol TIGR) su postale deo REGULISANOG tržišta, segment PRIME LISTING AKCIJE i deo su indeksne korpe oba indeksa srpskog tržišta kapitala, Belex Line- opšti indeks i indeksa najlikvidnijih hartija Belex 15.

Osim redovne komunikacije sa investicionom javnošću, u posmatranom periodu, kompanija je na tržištu kapitala bila prisutna kroz emitovanje kratkoročnih obveznica.

Na grafikonu koji sledi dat je uporedni prikaz kretanja vrednosti cene akcija i vrednosti indeksa za prethodnih 12 meseci:

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

Promene u vlasničkoj strukturi tokom perioda 2012. godine

Akcionari	31.03.2012.	30.06.2012.	% promene
Pravna lica	43.50%	43.50%	-
Fizička lica	26.40%	26.55%	-0.15%
Kastodi računi	30.10%	29.95%	0.15%

Vlasničku strukturu kompanije karakteriše stabilno učešće tri grupe akcionara, države Srbije, preko njena dva fonda, institucionalnih investitora, domaćih i stranih i grupe fizičkih lica.

Redovna Skupština akcionara održana je 20. juna i ona je, osim usvajanja godišnjih finansijskih izveštaja, imala zadatak da omogući usklađivanje Društva sa novim Zakonom o privrednim društvima. U skladu sa zakonskom procedurom, kod sazivanja Skupštine kompanija je blagovremeno stavila na uvid akcionarima dnevni red sa kompletnim materijalom, uključujući i Statut i Osnivački akt. U skladu sa već postojećom praksom, menadžment kompanije je u periodu pripreme Skupštine imao više pojedinačnih sastanaka sa predstavnicima najvećih akcionara.

Deset najvećih akcionara na dan 30. 06. 2012.

R.Br	Ime / poslovno ime imaooca akcija	Broj akcija	% učešća
1	AKCIONARSKI FOND AD BEOGRAD	429,429	24.98
2	PIO FOND RS	149,981	8.72
3	UNICREDIT BANK SRBIJA AD- Kastodi račun	147,321	8.57
4	ERSTE BANK AD – Kastodi račun	136,548	7.94
5	ERSTE BANK AD – Kastodi račun	92,897	5.40
6	RAIFFEISEN BANK AD BEOGRAD – Kastodi račun	55,907	3.25
7	KOMERCIJALNA BANKA-KASTODI	26,062	1.51
8	HERMA INVESTMENTS CO. LTD	20,000	1.16
9	UNICREDIT BANK SRBIJA AD- Kastodi račun	18,500	1.07
10	DUNAV OSIGURANJE A.D.O.	17,120	0.99

Podaci Centralnog registra, depoa i kliringa hartija od vrednosti a.d, na dan 30.06.2012, objavljeni su na sajtu www.crhov.rs

Skupština akcionara je 20. juna, u skladu sa novom korporativnom regulativom, izabrala članove Nadzornog odbora Društva. Akcionari su se opredelili za profesionalne članove Nadzornog odbora, tako da u njegov sastav nije ušao nijedan predstavnik akcionara.

Sledeća tabela prikazuje broj akcija u posedu članova Nadzornog odbora, na dan 30.06.2012. godine.

Ime	Broj akcija u posedu 31. maj 2005.	Broj akcija u posedu 30. jun 2012.	% postojećih akcija
Dragan Nikolić	880	898	0.052
Vladimir Nikolić	803	803	0.050
Jose Alexandre F. da Costa	-	-	-
Tihomir Nenadić	-	-	-
Gordana Lazarević	-	-	-

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

6. ODRŽIVI RAZVOJ

6.1. ZAPOSLENI

Broj i struktura zaposlenih

Na dan 30.06. 2012. godine, Tigar je imao 2,009 zaposlenih. Pored toga, broj zaposlenih u Tigrovim zavisnim preduzećima u SAD, UK, Makedoniji, Crnoj Gori i Bosni i Hercegovini je ukupno 18. Na dan 30.06.2012. god. struktura zaposlenih bila je sledeća:

Broj zaposlenih na dan 30.06.2012.god.	
Društvo	Broj zaposlenih
Tigar a.d.	472
Tigar Obuća	829
Tigar Tehnička guma	215
Tigar Hemijski proizvodi	35
Ostalo	458
Ukupno	2,009

Svi zaposleni potpisuju ugovor o radu sa direktorima Društva, kojim se regulišu suštinski uslovi radnog odnosa, od radnog vremena, do osnova za raskid ugovora. Radni odnos podrazumeva 40 sati rada nedeljno. Ugovori o radu smatraju se poverljivim.

Prilikom odlaska u penziju, svi zaposleni imaju pravo na otpremninu u visini tri mesečne zarade u skladu sa čl. 119. stav 1, tačka 1, Zakona o radu, dok oni koji se odluče za penziju po prvostečenom uslovu primaju dve dodatne mesečne zarade u vidu stimulacije. Tigrovi penzioneri većim delom i dalje održavaju kontakte sa Tigrom. Na primer, Tigar u slučaju smrti penzionera porodici isplaćuje jednu mesečnu zaradu. U ovom trenutku 34 zaposlenih i penzionera otplaćuje stambene kredite dobijene od Tigra. U okviru korporacije ne postoje posebni programi ili fondovi za zdravstveno i penziono osiguranje, odnosno druga socijalna pitanja.

Troškovi zaposlenih

Ukupni troškovi zaposlenih u periodu I-VI 2012. godine za Tigar a.d. i zavisna preduzeća, koji pored neto zarade uključuju troškove poreza i doprinosa, ishrane i prevoza, iznose 804,370,000.00 RSD. U narednoj tabeli je dat i % učešća ukupno isplaćenih zarada u prihodu od prodaje:

Ukupni troškovi zaposlenih u I-VI 2012			
	Trošak neto zarada u 000 din.	Trošak bruto zarada u 000 din.	% u prihodu od prodaje
Tigar Ad	148,288	251,517	14.37%
Tigar Obuća	158,890	272,416	41.46%
Tigar Tehnička Guma	47,734	82,078	51.24%
Tigar Hemijski Proizvodi	10,362	17,744	25.55%
Ostali	105,422	180,615	41.00%
Ukupno	470,696	804,370	26.14%

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

Na ime svih vrsta izdvajanja u periodu I-VI 2012. godine plaćeno je 333,674,000 RSD.

Kadrovska optimizacija

U periodu I-VI 2012. godine Tigar a.d. i zavisna preduzeća napustilo je 30 zaposlenih po sledećim osnovima:

	Penzija	Tehnološki višak	Ostali osnovi *	UKUPNO
Tigar a.d.	2	2	1	5
Tigar Obuća	6	1	4	11
Tigar Tehnička guma	1	1	1	3
Tigar Hemijski proizvodi			2	2
Ostali	3	2	4	9
UKUPNO	12	6	12	30

* Od 12 zaposlenih kojima je prestao radni odnos po ostalim osnovama, 3 zaposlena su raskinuli radni odnos po svojoj volji, 2 prestanka su po osnovu neplaćenog odsustva, 4 su isključena po osnovu disciplinske odgovornosti i 3 su smrtni slučajevi.

Brojke pokazuju da nema velikih oscilacija u broju zaposlenih kojima prestaje radni odnos po bilo kom osnovu, i da su glavni osnovi za odlazak iz korporacije penzija ili upućivanje na tržište rada, po osnovu tehnološkog viška, kada su u pitanju stalno zaposleni radnici.

Optimizacija i smanjenje broja stalno zaposlenih sastavni je deo procesa restrukturiranja. Ovaj proces odvijao se u toku 2011. i nastavlja se i u 2012. godini.

Troškovi optimizacije broja zaposlenih, po svim osnovima, kao i procenat učešća ovih troškova u bruto isplaćenim zaradama su sledeći:

Troškovi optimizacije broja zaposlenih i procenat učešća ovih troškova u bruto isplaćenim zaradama za I – VI 2012.		
	IZNOS (000 RSD)	%
Tigar a.d.	1,096	0.43
Tigar Obuća	1,506	0.55
Tigar Tehnička guma	175	0.21
Tigar Hemijski proizvodi		
Ostali	1,245	0.69
UKUPNO	4,022	0.50

Školovanje stručnih kadrova

Politika obezbeđenja stručnih kadrova, kroz stipendiranje učenika pirotskih srednjih škola, nastavljena je i u 2012. godini.

U periodu I-VI 2012. godine stipendije se koriste za sledeće grupe fakulteta:

Školovanje stručnih kadrova				
	Tehnički fakulteti	Tehnološki fakultet	Ekonomski i fakulteti za menadžment	Ostali fakulteti
UKUPAN BROJ	22	6	3	7

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

Troškovi stipendija i školarina u periodu I-VI 2012. godine iznosili su 1,024,000.00 RSD, što je 0.13% od ukupno isplaćenih bruto zarada.

Obuka zaposlenih

Sistemom internih i eksternih obuka u periodu I-VI 2012. godini bio je obuhvaćen sledeći broj zaposlenih:

Obuka zaposlenih - interna i eksterna			
	INTERNE OBUKE	EKSTERNE OBUKE	UKUPNO
Tigar a.d.	14	45	59
Tigar Obuča	331	25	356
Tigar Tehnička guma	196	22	218
Tigar Hemijski proizvodi	5		5
Ostali	595	22	617
UKUPNO	1,141	114	1,255

Na obuku zaposlenih u periodu I-VI 2012. godine potrošeno je 1,643,609.00 RSD, što je 0.20 % od ukupno isplaćenih bruto zarada.

6.2. SISTEM KVALITETA

Sistem upravljanja kvalitetom (ISO 9001) u Tigru, prvi put je sertifikovan 1995. godine, od strane tadašnjeg Saveznog zavoda za standardizaciju. Tigar je treća kompanija u zemlji koja je sertifikovala svoj menadžment sistem. Uvođenjem standarda za sistem upravljanja zaštitom životne sredine (ISO 14001) i sistem upravljanja zaštitom zdravlja i bezbednošću na radu (OHSAS 18001), postojeći sistem je dograđivan, i danas Tigar ima razvijene Integrirane menadžment sisteme, koji obezbeđuju da pod kontrolom budu kvalitet i svi rizici koji se odnose na kvalitet, životnu sredinu, zdravlje i bezbednost zaposlenih.

Dugogodišnje opredeljenje kompanije ka zadovoljstvu kupaca i svih zainteresovanih strana, potvrđuju redovne godišnje nadzorne provere održavanja i unapređenja, po osnovu izdatih sertifikata, koje sprovodi YUQS, jedno od vodećih domaćih sertifikacionih tela, član IQNet-a, međunarodne asocijacije sertifikacionih tela, koje pored domaće akreditacije, poseduje i akreditaciju od strane francuskog akreditacionog tela COFRAC. Ove godine uspostavljena je saradnja i sa sertifikacionom kućom Kvalitet a.d. iz Niša, koja je sprovela sertifikaciju integriranih menadžment sistema u preduzeću Tigar Incon d.o.o.

Prema smernicama Funkcije kvaliteta, IT funkcija Tigar a.d. je razvila softver za upravljanje elektronskim verzijama dokumentacije integriranih menadžment sistema. Nakon višemesečnog testiranja, tokom marta 2012. je svim korisnicima instaliran RDP program i omogućen pristup aplikaciji DocIMS na glavnom serveru, u skladu sa ovlašćenjima za pristup.

Krajem maja 2012. godine, uspešno je sprovedena prva sertifikacija integriranih menadžment sistema preduzeća za projektovanje i izgradnju Tigar Incon d.o.o, koje se pridružilo proizvodnim entitetima kompanije Tigar, nosiocima sertifikata za usaglašenost sistema sa zahtevima standarda ISO 9001, ISO 14001 i OHSAS 18001.

U svim preduzećima su sprovedena godišnja preispitivanja menadžment sistema uz razmatranje:

- rezultata internih i eksternih provera;
- povratnih informacija od korisnika i zainteresovanih strana;

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

- izveštaja o performansama procesa;
- izveštaja o proizvodnom kvalitetu proizvoda;
- izveštaja o statusu korektivnih i preventivnih mera;
- obima ostvarenja opštih i posebnih ciljeva;
- izveštaja o merama proisteklim iz prethodnih preispitivanja sistema i procesa;
- izmena okolnosti koje bi mogle uticati na sistem, uključujući razvoj zakonskih i drugih zahteva u vezi sa aspektima životne sredine i zaštitom zdravlja i bezbednošću na radu
- izveštaja o učinku na zaštiti životne sredine i OH&S učincima;
- rezultata vrednovanja usaglašenosti sa zakonskim i drugim propisima;
- rezultata učešća i konsultacija i dr.

U skladu sa tim date su preporuke za dalje unapređenje sistema.

U preduzeću Tigar Obuća d.o.o. pokrenut je Akcioni plan za unapređenje dokumentacione osnove sistema i unapređenje procesa koji se uspešno realizuje.

U Slobodnoj zoni Pirot, akcionarskom društvu čiji je većinski vlasnik korporacija Tigar, u toku je implementacija integrisanih menadžment sistema prema zahtevima ISO 9001, ISO 14001 i OHSAS 18001. U planu je sertifikacija do kraja 2012. godine.

6.3. ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE, BEZBEDNOST I ZDRAVLJE ZAPOSLENIH

Proizvodna postrojenja Tigra nalaze se u industrijskoj zoni grada, na kraju pirotske kotline. Stanje prirodnog okruženja i nepromenjen ekosistem potvrđuju dobru ekološku praksu kompanije. Opređenje ka održivom razvoju i briga o zaposlenima dugogodišnja je politika kompanije.

Upravljanje zaštitom životne sredine, zaštitom zdravlja i bezbednošću na radu, inkorporirano je u sistem upravljanja kvalitetom. U skladu sa tim, na nivou korporacije, izvršni direktor za kvalitet je odgovoran i za segment zaštite životne sredine i zaštite zdravlja i bezbednosti na radu. Koordinacija poslova relevantnih za ovu problematiku obavlja se u okviru Funkcije kvaliteta, dok na nivou proizvodnih entiteta, organizaciono pripada sektorima kvaliteta.

Prva sertifikacija sistema upravljanja zaštitom životne sredine, uspostavljenog u skladu sa zahtevima standarda ISO 14001, bila je 2003. godine. Od tada, sistem se stalno unapređuje i poboljšanja su evidentna. Prva sertifikacija sistema upravljanja zaštitom zdravlja i bezbednošću na radu, uspostavljenog u skladu sa zahtevima standarda OHSAS 18001, sprovedena je 2010. godine.

Procenom nadležnog Ministarstva sa aspekta uticaja na okolinu, aktivnosti kompanije kvalifikovane su kao aktivnosti sa niskim nivoom rizika po životnu sredinu. Preduzeća kompanije nisu svrstana ni u grupu IPPC, ni u grupu SEVESO postrojenja.

Specifični uticaji na životnu sredinu koji su posledica aktivnosti u gumarskoj industriji, primarno, potiču od:

- Generisanja čvrstog otpada
- Potrošnje prirodnih resursa
- Emisije u atmosferu
- Otpadnih voda.

S druge strane, rizik po zdravlje i bezbednost zaposlenih povećan je na radnim mestima gde se vrši umešavanje kaučukovih smesa i izvlačenje folija zbog rotirajućih elemenata na opremi koja je uobičajena za gumarsku industriju-dvovaljci, trovaljci, petovaljci...

Zajednički rizik po zdravlje zaposlenih, ali i životnu sredinu vezuje se za upotrebu sirovina koje imaju svojstvo "opasnih materija". Zbog toga su njihova nabavka, skladištenje i upotreba regulisani posebnim internim procedurama u cilju prevencije bilo kakvog akcidenta. Sirovine su vidno obeležene, istaknute su oznake opasnosti i svaku sirovinu prati interna bezbednosna lista koja kroz šesnaest tačaka nedvosmisleno ukazuje na karakter supstance, moguće uticaje na zdravlje i životnu

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

sredinu, postupke u slučaju akcidenta, postupak sa ambalažom, otpadom itd. U skladu sa sadržajem bezbednosnog lista redovno se planiraju i sprovode obuke i reobuke svih zaposlenih koji mogu doći u kontakt sa predmetnom supstancom. Interna akta i dokumenta usklađena su i sa zahtevima novog Zakona o hemikalijama (Sl.gl.RS br. 36/2009) i relevantnim podzakonskim aktima. U skladu sa novom zakonskom regulativom, kod Agencije za hemikalije (Ministarstvo za životnu sredinu, rudarstvo i prostorno planiranje) marta 2012. izvršena je registracija 43 hemikalije uvezene od strane Tigar Trade. Za preduzeće Tigar Hemijski proizvodi d.o.o, koje je uvoznik i proizvođač hemikalija, izvršena je registracija 89 hemikalija. Agenciji su predati dosijei o hemikalijama, bezbednosni listovi, uplaćena je relevantna naknada i time su izvršene zakonske obaveze.

U skladu sa zahtevima zakonske regulative, kojom je stvorena obaveza angažovanja lica koje će se dodatno starati o pravilnom upravljanju hemikalijama, najkasnije do marta 2013. godine, inženjer za sirovne u Funkciji kvaliteta je tokom aprila i maja 2012. pohađao obuku na Farmaceutskom fakultetu Univerziteta u Beogradu i polaganjem stručnog ispita stekao zvanje savetnika za hemikalije.

Konstantno se radi na uvođenju novih i alternativnih sirovina u cilju poboljšanja ekoloških, zdravstvenih i bezbednosnih performansi proizvoda i proizvodnih procesa.

Za sva radna mesta u kompaniji sprovedena je procena rizika na radnom mestu i u radnoj okolini, a kroz opsežnu analizu, sprovedenu od strane multidisciplinarnog tima u koji je bio uključen i doktor medicine rada, kao eksterni savetnik, definisana su radna mesta sa povećanim rizikom, kao i mere koje se moraju primenjivati u cilju prevencije. Kod procene rizika sinhronizovano su zadovoljeni i zahtevi standarada OHSAS 18001 i Zakona o bezbednosti i zdravlja na radu (Sl.gl.RS br. 101/2005). U proizvodnim entitetima korporacije Tigar identifikovano je 14 radnih mesta sa povećanim rizikom, na kojima radi ukupno 139 radnika. Radna mesta sa povećanim rizikom i zaposleni koji na njima rade su pod posebnom kontrolom.

U toku izveštajnog perioda dogodile su se, ukupno za celu korporaciju, tri lake i jedna teška povreda na radu (napsnuće kosti ruke usled pada). Incidenata nije bilo.

Za lokacije sa sirovinama, pored preduzetih preventivnih mera, definisani su planovi reagovanja u slučaju akcidenta-prosipanja sirovina, kako bi se sprečio eventualan štetan uticaj po zdravlje zaposlenih i elemente životne sredine. Preduzeća korporacije Tigar ne pripadaju tzv. grupi SEVESO objekata-postrojenja, odnosno objekata u kojima se proizvode, skladište ili koriste opasne materije u količinama koje mogu izazvati hemijski udes. Količine uskladištenih opasnih materija u zavisnim preduzećima kompanije su značajno ispod kritičnih količina sa aspekta opasnosti od hemijskog udesa. Zavisna preduzeća Tigra ne skladište, niti koriste radioaktivne materije.

Sav otpad koji se generiše tokom proizvodnih i uslužnih aktivnosti u kompaniji, razvrstan je u skladu sa Pravilnikom o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada (Sl.gl.RS, br. 56/10). Sprovedene su laboratorijske analize svih vrsta otpada, odnosno, izvršena karakterizacija i klasifikacija otpada i, u skladu sa tim, definisan je Plan upravljanja otpadom koji je usklađen sa Zakonom o upravljanju otpadom (Sl.gl.RS, br. 135/09). Za realizaciju plana odgovorno je preduzeće Tigar Zaštitna radionica, koje poseduje posebnu Dozvolu za sakupljanje, transport i skladištenje otpada, izdatu od strane Ministarstva za životnu sredinu i prostorno planiranje, s obzirom na to da ispunjava sve uslove propisane zakonom.

Reciklabilni otpad se kratko zadržava na lokaciji kompanije u posebnom Skladištu sekundarnih sirovina i predaje ovlašćenim operaterima-reciklerima. Deo gumenog otpada procesira se u okviru preduzeća Tigar Tehnička guma. Otpadne materije koje nemaju upotrebnu vrednost i ne mogu se ni u jednom procesu koristiti kao sekundarna sirovina, odnosno ne mogu se reciklirati, odlažu se na gradskoj deponiji. Deponovanje otpada svih zavisnih preduzeća obavlja se u skladu sa ugovorom sa JP Komunalac iz Pirota. Upravljanje otpadom u Tigru definisano je i regulisano internim propisima, čime je uspostavljena kontrola svih tokova otpada.

Agenciji za zaštitu životne sredine (Ministarstvo za životnu sredinu, rudarstvo i prost.planiranje) su tokom marta 2012. dostavljeni Godišnji izveštaji o otpadu za preduzeća Tigar Obuća, Tigar Tehnička guma i Tigar Hemijski proizvodi, kako je predviđeno Pravilnikom o obrascu dnevne evidencije i

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

godišnjim izveštajem o otpadu sa uputstvom za njegovo popunjavanje (*"Službeni glasnik RS", br. 96/2010*), kao i Godišnji izveštaj o posebnim tokovima otpada i ambalažnom otpadu.

Upravljanje ambalažnim otpadom koji nastaje nakon upotrebe Tigrovih proizvoda preneto je na operatera ovlašćenog od strane Ministarstva za životnu sredinu i prostorno planiranje, što je jedan od izbora ponuđenih Zakonom o ambalaži i ambalažnom otpadu (Sl.gl.RS, br. 135/09), za koji se Tigar opredelio. Potpisivanjem ugovora sa ovlašćenim operaterom omogućena je i upotreba znaka "Zelena tačka" na ambalaži Tigrovih proizvoda. Preduzeća Tigar Obuća, Tigar Tehnička guma i Tigar Hemijski proizvodi su svoje obaveze prenela na operatera "Sekopak", dok Tigar a.d.- Tigar Trade ima ugovor sa operaterom "Ekostarpak". Sa istim operaterom preduzeće Tigar Zaštitna radionica ima ugovor kao sakupljač ambalažnog otpada. Izveštavanje i plaćanje naknada operaterima je na redovnom mesečnom nivou. Agenciji za zaštitu životne sredine (Ministarstvo za životnu sredinu, rudarstvo i prost.planiranje) su tokom marta 2012. prosleđeni Godišnji izveštaji o plasiranoj ambalaži u 2011. godini, za preduzeća Tigar Obuća, Tigar Trehnička guma, Tigar Hemijski proizvodi i Tigar Trade, u skladu sa Zakonom o ambalaži i ambalažnom otpadu. Ovlašćeni operateri za upravljanje ambalažnim otpadom su u ime Tigra ostvarili postavljene nacionalne ciljeve i obezbedili reciklažu ambalaže Tigrovih proizvoda, tako da zavisna preduzeća kompanije spadaju u 9% srpskih preduzeća koja su u potpunosti usaglasila svoje poslovanje sa obavezama koje proističu iz Zakona o ambalaži i ambalažnom otpadu, na osnovu čega su izdata rešenja od strane Fonda za zaštitu životne sredine kojima se zavisna preduzeća korporacije Tigar oslobađaju plaćanja predviđene nadoknade za ambalažni otpad.

Zavisna preduzeća Tigra koriste vodu iz javnog vodovoda, sanitarnu, dok se za proizvodne procese koristi industrijska (tehnička) voda. Voda se koristi za sanitarne potrebe, kao energetski fluid-za proizvodnju vodene pare i kao rashladni fluid. Ne koristi se kao procesna voda ni u jednom zavisnom preduzeću i u skladu sa tim isključena je mogućnost procesne kontaminacije tj. nema industrijskih otpadnih voda.

U periodu od januara do juna 2012. godine ostvarena je ušteda vode od 19% u proizvodnim entitetima kompanije.

Tečni efluenti, otpadne vode koje su po sastavu praktično komunalne, ispuštaju se u gradski kanalizacioni sistem, u skladu sa uslovima navedenim u Vodoprivrednoj dozvoli. Kvalitet otpadnih voda se kvartalno prati od strane akreditovanih laboratorija u skladu sa zakonom i redovno potvrđuje njihova ispravnost. Prate se brojni parametri na osnovu kojih se može utvrditi potencijalni uticaj na kvalitet krajnjeg recipijenta, reke Nišave i do sada, prema svim pokazateljima, uticaj je podjednak uticaju otpadnih voda sa naseljenih područja. Nisu identifikovana prekoračenja maksimalno dozvoljenih koncentracija (MDK) štetnih polutanata i, s obzirom na upotrebu, ne predstavljaju opasnost po životnu sredinu.

Energetski kompleks Tigra čini savremeno, automatizovano kotlovsko postrojenje projektovano za upotrebu gasa, odnosno mazuta. Trenutno je u upotrebi mazut. Kvalitet emitovanih gasova na samom emiteru redovno se kontroliše od strane ovlašćene institucije, (Institut 1.maj iz Niša). Ispravnost kvaliteta vazduha u industrijskoj zoni potvrđuje kontinualno praćenje imisija od strane Gradskog zavoda za javno zdravlje u Pirotu.

Prema svojoj prirodi, proizvodna preduzeća izložena su riziku od požara. Tigar poseduje sve neophodne upotrebne dozvole za imovinu koja je izložena riziku. Doneti su planovi zaštite od požara i primenjene sve predviđene preventivne mere. Objekti su pod video-nadzorom preduzeća Tigar Obezbeđenje, koje raspolaže stručnim i iskusnim kadrovima. Koristeći savremenu opremu oni obavljaju poslove u oblasti zaštite od požara i fizičkog obezbeđenja.

Protiv Tigra, odnosno njegovih zavisnih preduzeća, nije u toku ni jedan ekološki spor, ni jedan spor pokrenut od strane zaposlenih usled narušavanja zdravlja i bezbednosti, niti je Tigar učesnik u bilo kakvom sudskom postupku u vezi sa ekološko-sociološkom problematikom.

Svetski dan zaštite životne sredine kompanija Tigar je obeležila otvaranjem prve ekološke učionice u dvorištu vrtića Crvenkapa Predškolske ustanove Čika Jova Zmaj, zajedno sa NGO Stara Planina. Svi

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

materijali iskorišćeni za izgradnju učionice su od recikliranog materijala, kao praktični primer prve lekcije o reciklaži. Istim povodom podržana je akcija NGO Stara Planina prikupljanja elektronskog otpada.

Poslovanje kompanije, sa aspekta zaštite životne sredine, zaštite zdravlja i bezbednosti na radu, regulisano je sledećim zakonima i relevantnim podzakonskim aktima:

- *Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu,*
- *Zakon o zaštiti životne sredine,*
- *Zakon o zaštiti vazduha,*
- *Zakon o upravljanju otpadom,*
- *Zakon o ambalaži i ambalažnom otpadu,*
- *Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini,*
- *Zakon o hemikalijama,*
- *Zakon o biocidnim proizvodima,*
- *Zakon o vodama,*
- *Zakon o zaštiti od požara i*
- *Zakon o eksplozivnim materijama, zapaljivim tečnostima i gasovima.*

U Tigru se redovno obavlja ocena usaglašenosti sa zakonskom regulativom. Za nove zahteve definišu se period usaglašavanja i akcioni plan koji obuhvata potrebne aktivnosti, rokove za njihovu realizaciju, potrebne resurse i odgovornosti.

Izveštaji sa eksternih provera od strane republičkih inspektora nadležnih ministarstava, kako za zaštitu životne sredine, tako i za zaštitu zdravlja i bezbednosti zaposlenih, potvrđuju potpunu usaglašenost sa zakonskom regulativom.

Kompanija Tigar a.d. i u okviru nje Tigar Obuća, bila je predmet procene usklađenosti kompanijskog poslovanja sa evropskim zakonodavstvom i odgovarajućim nacionalnim propisima iz oblasti zaštite životne sredine, zdravlja i bezbednosti na radu i primene CE znaka, u okviru međunarodnog PACE projekta (Partners for Acquis Compliance and Energy efficiency). Uz dodelu sertifikata o učešću u projektu, kompaniji je dodeljen Izveštaj o usaglašenosti poslovanja, u kojem je Tigar ocenjen kao kompanija sa visokim nivoom poznavanja i primene relevantnog nacionalnog i evropskog zakonodavstva.

Kompanija Tigar je jedna od deset izabranih, uglednih srpskih kompanija za učešće u projektu "Uspostavljanje centra za upravljanje životnom sredinom u Srbiji", koji se finansira iz sredstava norveške bilateralne pomoći, uzimajući u obzir zadatke i obaveze Agencije za zaštitu životne sredine i privrednih subjekata, u cilju efikasnog praćenja emisija i izveštavanja o parametrima životne sredine. Namera kompanije je da u okviru saradnje potvrdi sopstvenu odgovornost i da doprinosi ukupnim naporima na realizaciji ciljeva Nacionalne strategije održivog razvoja Republike Srbije, u oblasti zaštite životne sredine.

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02**6.4. INTELEKTUALNA SVOJINA**

Puno poslovno ime Tigra je "Joint Stock Company Tigar – Pirot" na engleskom, odnosno "Akcionarsko društvo Tigar – Pirot" na srpskom. Skraćeno poslovno ime je Tigar AD – Pirot, na srpskom i JSC Tigar na engleskom jeziku. Poslovno ime društva i njegovo korišćenje regulisani su odredbama članova 10 i 14, Statuta akcionarskog društva Tigar. Navedeno ime ispunjava sve zakonske uslove. Tigar je pod tim imenom registrovan kod Agencije za privredne registre Republike Srbije.

Registrovani zaštitni znaci su:

Br. Zahteva	Datum Zah.	Br. Reg.	Zaštitni Znak	Važi Do	Vlasnik
Ž-247/80	30.04.80.	31499	Tigar	21.12.17.	Tigar AD
Ž-2606/06	14.11.06.	54763	Tigar	14.11.16.	Tigar AD
Ž-84/385	17.01.84.	29947	Tigar Tg 615	25.05.17.	Tigar AD
Ž-947/07	30.04.07.	55640	Tigar Planinarski Dom	30.04.17.	Tigar AD
Ž-918/07	27.04.07.	55822	Tigar Tours	27.04.17.	Tigar AD
Ž-842/07	18.04.07.	55612	Markol	18.04.17.	Tigar AD
Ž-1129/07	17.05.07.	55735	Tigar Incon	17.05.17.	Tigar AD
Ž-890/80	11.07.03.	49590	Tigar Sportski Program	11.07.13.	Tigar AD
Ž-152/07	29.01.07.	56018	Tigar	29.01.07.	Tigar AD
Ž-1703/07	26.07.07.	56315	Tigar Footwear	26.07.17.	Tigar AD
Ž-1704/07	26.07.07.	56315	Tigar Obuća	26.07.17.	Tigar AD
Ž-2440/07	17.10.07.	56731	Tigar Hemijski Proizvodi	17.10.17.	Tigar AD
Ž-212/08	05.02.08.	57737	Tigrostik	05.02.18.	Tigar AD
Ž-211/08	05.02.08.	57738	Tigrolux	05.02.18.	Tigar AD
Ž-214/08	05.02.08.	57650	Tigropren	05.02.18.	Tigar AD
Ž-213/08	05.02.08.	57649	Tigrokol	05.02.18.	Tigar AD
Ž-768/08	31.03.08.	57538	Hotel Stara Planina	31.03.18.	Tigar AD
Ž-1433/08	06.06.08.	58815	Overload	06.06.18.	Tigar AD
Ž-1475/08	11.06.08.	58462	Waterpolo Senior	11.06.18.	Tigar AD
Ž-1473/08	11.06.08.	58427	Waterpolo Mini Mini	11.06.18.	Tigar AD
Ž-1431/08	06.06.08.	58813	Waterpolo Junior	06.06.18.	Tigar AD
Ž-1472/08	11.06.08.	58428	Specijal	11.06.18.	Tigar AD
Ž-1432/08	06.06.08.	59305	Basketball Tg21 Official	06.06.18.	Tigar AD
Ž-1474/08	11.06.08.	58424	Neos	06.06.18.	Tigar AD
Ž-1469/08	11.06.08.	58426	Tricker Ball Basket Ball	11.06.18.	Tigar AD
Ž-1471/08	11.06.08.	59401	Bistro	11.06.18.	Tigar AD
Ž-1468/08	11.06.08.	58423	Overload Handball	11.06.18.	Tigar AD
Ž-1470/08	11.06.08.	58425	Dynamic Overload	11.06.18.	Tigar AD
Ž-1429/08	06.06.08.	58464	Overload Waterpolo Junior	06.06.18.	Tigar AD
Ž-1467/08	11.06.08.	58430	Overload Waterpolo Mini Mini	11.06.18.	Tigar AD
Ž-1476/08	11.06.08.	58463	Overload Waterpolo Senior	11.06.18.	Tigar AD
Ž-1430/08	06.06.08.	59304	Basketball TG21 Overload	06.06.18.	Tigar AD
Ž-2441/07	17.10.07.	56730	Tigar Tehnička Guma	17.10.17.	Tigar AD
Ž-2681/08	03.11.08.	59486	Trapper	03.11.18.	Tigar AD
Ž-2682/08	03.11.08.	59485	Pesca	03.11.18.	Tigar AD
Ž-2679/08	03.11.08.	59327	Rainydays	03.11.18.	Tigar AD
Ž-2680/08	03.11.08.	59334	Nency	03.11.18.	Tigar AD
Ž-2678/08	03.11.08.	59333	Ladybird	03.11.18.	Tigar AD
Ž-2677/08	03.11.08.	59336	Ratar	03.11.18.	Tigar AD
Ž-2676/08	03.11.08.	59451	Balerina	03.11.18.	Tigar AD
Ž-2675/08	03.11.08.	59335	Work	03.11.18.	Tigar AD
Ž-2904/08	02.12.08.	59458	Polar	03.11.18.	Tigar AD

Br. Zahteva	Datum Zah.	Br. Reg.	Zaštitni Znak	Važi Do	Vlasnik
Ž-2674/08	03.11.08.	59337	Protecta	03.11.18.	Tigar AD
Ž-2673/08	03.11.08.	59390	Forestry Line	03.11.18.	Tigar AD
Ž-2672/08	03.11.08.	60043	Fireproof	03.11.18.	Tigar AD
Ž-2671/08	03.11.08.	59326	Cryo	03.11.18.	Tigar AD
Ž-2670/08	03.11.08.	59387	Sparclesafety	03.11.18.	Tigar AD
Ž-2661/08	31.10.08.	59341	Firefigher Super Safety	31.10.18.	Tigar AD
Ž-2662/08	31.10.08.	59452	Century Super Safety	31.10.18.	Tigar AD

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

Ž-2659/08	31.10.08.	59334	Century 4000 Safety	31.10.18.	Tigar AD
Ž-2660/08	31.10.08.	59345	Forester 3000	31.10.18.	Tigar AD
Ž-2903/08	02.12.08.	60464	Trendy	02.12.18.	Tigar AD
Ž-247R/80	30.04.80.	49044	Tigar	30.09.15.	Tigar Tyres
Ž-1369/05	17.10.05.	49768	Tigar Tyres	17.10.15.	Tigar Tyres
Ž-1373/05	17.10.05.	49792	Hitris Logo	17.10.15.	Tigar Tyres
Ž-1371/05	17.10.05.	49819	Cargo Speed Logo	17.10.15.	Tigar Tyres
Ž-1372/05	17.10.05.	49912	Wintera Logo	17.10.15.	Tigar Tyres
Ž-1468/05	31.10.05.	53797	Tigar Trgovine	31.10.15.	Tigar AD
Ž-551/09	27.03.09.	60789	Bottega	27.03.19.	Tigar AD
Ž-639/09	13.04.09.	59942	Hotel StarA	13.04.19.	Tigar AD
Ž-1011/09	30.06.09.	59367	Brolly	30.06.19.	Tigar AD
Ž-1012/09	30.06.09.	59366	Maniera	30.06.19.	Tigar AD
Ž-1685/09	03.11.09.	60513	Stop&Drive	03.11.19.	Tigar AD
Ž-1686/09	03.11.09.	60514	S&D	03.11.19.	Tigar AD
Ž-795/11	30.05.11	-	Srbija na dlanu	-	Tigar AD
Međ. Zaštitni Zn.	03.07.97.	675 773	Tigar	20.05.17.	Tigar AD
SAD	24.10.78.	675 773A	Tigar	20.05.17.	Tigar Tyres
SAD	02.11.07.	1174089	Tigar Logo	15.08.12.	Tigar Americas Corp.
SAD	02.11.07.	77320619	Tigar	-	Tigar Americas Corp.
Međ. Zaštitn. Zn.	07.09.09.	1020263	Brolly	07.09.19.	Tigar AD
237003/1					
Međ. Zaštitn. Zn.	07.09.09.	1019318	Maniera	07.09.19.	Tigar AD
235877/1					
SAD	07.09.09.	3870299	Maniera	07.09.19	Tigar AD
79075140					
SAD	07.09.09.	3906894	Brolly	07.09.19	Tigar AD
79075638					
Kanada	25.05.90.	368832	Forester	25.05.15.	Tigar Obuća
Finska	20.11.85.	94345	Forester	20.11.15.	Tigar Obuća
Norveška	14.11.85.	123042	Forester	14.11.15.	Tigar Obuća
Švedska	26.07.85.	0197287	Forester	26.07.15.	Tigar Obuća
Velika Britanija	23.06.95.	2025055	Century	23.06.15.	Tigar Obuća
Velika Britanija	31.05.84.	1219898	Forester	31.05.15.	Tigar Obuća
Velika Britanija	23.06.95.	2025057	Forester	23.06.15.	Tigar Obuća

Osnovni zaštitni znak "stilizacija tigrove glave sa ćirilicom ili latinicom ispisanim logotipom "Tigar" (član 13. Statuta akcionarskog društva Tigar). Izgled i sadržaj osnovnog zaštitnog znaka u nadležnosti su Nadzornog odbora. Povezana preduzeća, u kontrolnom vlasništvu Tigra AD, mogu da koriste osnovni zaštitni znak.

U 2006. osnovni zaštitni znak zaštićen je kao zaštitni znak za teritoriju Republike Srbije, za robu međunarodnih klasa 1, 7, 17, 20, 25 i 28, zatim kao poseban zaštitni znak samo za gume u klasi 12 i kao međunarodni zaštitni znak u 43 zemlje za iste klase i za klasu 12 (gume za vozila), sve na ime Tigra AD. Podneta je prijava za zaštitu osnovnog znaka i za klase 35, 39, 40 i 42, na ime Tigra AD. Varijanta osnovnog zaštitnog znaka, «Tigar MH», zaštićena je u Srbiji za gume i preradu materijala (klase 12 i 40), na ime Tigar Tyres. Na osnovu Ugovora o prenosu prava iz žiga, koji su 2002. godine zaključili Tigar AD i MHPB, Tigar AD je u obavezi da prenese svoj osnovni zaštitni znak za unutrašnje i spoljašnje gume (klasa 12) isključivo na Tigar Tyres. Registracija prenosa izvršena je za Republiku Srbiju i za zemlje Madridskog aranžmana, preostao je prenos za SAD.

Tigar a.d. je pored podnošenja prijava za zaštitu 9 novih znakova na teritoriji Republike Srbije, u 2007. godini podneo i zahtev za teritorijalno proširenje važenja znaka 675773 Tigar, za osam dodatnih zemalja, potpisnica Madridskog aranžmana, br. Prijave EX-I/397708101/CB. Takođe, Tigar a.d. je u 2007. godini podneo zahtev za zaštitu znaka Tigar na ime Tigar Americas Corporation u SAD za klase 7, 17, 25 i 35, broj prijave 77320619.

U 2008. godini otpočela je i registracija znakova kojima se obeležavaju proizvodi i proizvodne linije iz proizvodnog asortimana korporacije Tigar.

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

U 2011. kod Zavoda za intelektualnu svojinu RS pokrenut je postupak za domaću registraciju žiga "Srbija na dlanu", u vlasništvu Tigar a.d, broj prijave Ž-795/11 od 30.05.2011.

Tigar Tehničkoj gumi je Rešenjem Zavoda za intelektualnu svojinu RS, br. P-2006/0071, od 12.04.2011. priznato pravo na patent za pronalazak pod nazivom "Postupak izrade rebrastog creva sa ojačanjem". Priznato pravo je u registar patenata Zavoda upisano pod brojem 51610.

Tigar a.d. poseduje dva internet domena: www.tigar.com i www.tigar.co.rs.

Tigar Obuća poseduje pet novih domena: www.century-safety.com, www.century-safety.de, www.century-safety.fr, www.century-safety.es i www.century-safety.co.uk.

Tigar ne poseduje autorska prava, niti prava emitovanja. Tigar koristi standardni softver sa odgovarajućim licencama, koje je pribavio od proizvođača ili distributera.

Prema članu 12, stav 3, Posebnog kolektivnog ugovora, zaposleni imaju pravo na naknadu za autorska prava, tehničke inovacije i unapređenje tehnoloških procesa proizvodnje. Visina naknade regulisana je posebnim ugovorom između zaposlenog i Tigra a.d, u vidu uvećanja zarade zaposlenog. Takav ugovor predstavlja aneks pojedinačnog ugovora o radu, njegov sadržaj je poverljiv i zaključuje se na godinu dana.

Nikakve primedbe ni zahtevi nisu podneti Tigru, ili od strane Tigra, u vezi sa kršenjem prava intelektualne svojine.

6.5. INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

IT funkcija je deo Tigra a.d, koji se bavi obradom poslovnih podataka na centralnom host računaru za sve delove kompanije Tigar. Osnovni procesi u IT funkciji su:

- Razvoj aplikativnog softvera
- Instalacija programa
- Obuka korisnika za korišćenje programa i hardvera
- Logistička podrška korisnicima za obradu podataka
- Održavanje baza podataka
- Zaštita podataka
- Instalacija i održavanje hardvera i sistemskog softvera
- Administracija korisnika sistema i prava pristupa
- Zaštita lokalne mreže i antivirusna zaštita
- Obezbeđivanje i održavanje Internet i Intranet konekcija
- Unifikacija hardverske i softverske platforme u korporaciji.

Glavne odlike informacionog sistema korporacije Tigar a.d. su:

- **Sveobuhvatnost** - obuhvata kompletno poslovanje preduzeća od proizvodnih pogona, projektnog biroa, nabavke, magacina, prodaje, kadrovske službe, finansijske operative do knjigovodstva.
- **Podaci se unose samo jednom** - dokumenta se unose isključivo na mestima na kojima sami podaci nastaju; redundantnost podataka je svedena na najmanju moguću meru; jednom unet podatak koriste svi delovi sistema.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

- **Najviši stepen sigurnosti** - sigurnost sistema je pod potpunom kontrolom administratora:
 - sistem zaštite podataka na tri nivoa:
 - zaštita od neovlašćenog ulaska u sistem,
 - zaštita od neovlašćene upotrebe funkcija sistema,
 - zaštita podataka sistema od neovlašćenog pristupa,
 - korisnik vidi samo podatke za koji mu administrator sistema dozvoli pristup,
 - prava upita, modifikacije, brisanja i dodavanja slogova definisana su na nivou dokumenta,
 - centralizovana registracija korisnika i dodela prava korisnicima,
 - omogućeno kretanje između modula i programa bez odjavljivanja i prijavljivanja.

6.6. DRUŠTVENA ODGOVORNOST

Koncept društveno odgovornog poslovanja Tigra podrazumeva visok nivo odgovornosti prema zaposlenima i zajednici u kojoj stvara profit, uz socijalno odgovoran i etičan pristup u odnosu na sve društvene aktere.

Svojom vizijom, misijom i korporativnim vrednostima kompanija jasno iskazuje opredeljenost prema održivom razvoju, kao i odgovoran odnos prema zaposlenima, vlasnicima, kupcima, životnoj sredini, lokalnom okruženju i društvu u celini. Transparentnost i etičnost poslovanja kompanija Tigar a.d. obezbeđuje primenom Kodeksa korporativnog upravljanja.

Aktivnosti na konstantnom unapređenju društveno odgovornog poslovanja rezultirale su svrstavanjem Tigra u grupu 5 kompanija koje učestvuje u prvom domaćem **Programu certifikacije društveno odgovornih kompanija u Srbiji**. Proces sertifikacije je korak dalje u oblasti unapređenja društveno odgovornog poslovanja korporativnog sektora i ima za cilj da postavi standarde korporativne odgovornosti u Srbiji, prepozna i promoviše primere najbolje prakse i podstakne kompanije na odgovorno poslovanje.

Briga o zaposlenima jedan je od najvažnijih aspekata Tigrovog koncepta DOP-a i u posmatranom periodu. Poštujući načelo da su zdravlje i bezbednost zaposlenih na prvom mestu, za sve novoprimitljene radnike organizovane su obuke u cilju upoznavanja sa svim potencijalnim rizicima na radnom mestu. Za zaposlene na radnim mestima, gde se to posebno zahteva, organizovani su lekarski i specijalistički pregledi, a za zaposlene na novoj opremi i uređajima obezbeđivani su treninzi i obuke za rad na istim.

U cilju prevencije raka dojke, a u saradnji sa Podružnicom Društva Srbije za borbu protiv raka dojke u Pirotu, organizovani su **sistematski pregledi i predavanja** o važnosti samopregleda i prevenciji, kojima je obuhvaćeno više od 100 žena, zaposlenih u kompaniji.

Tigar je i ove godine omogućio radnicima – sportistima učestvovanje na brojnim takmičenjima, uključujući i nastup na sportskim susretima radnika hemije i metala Srbije, kao i sportskim igrama na nivou grada. Zaposlenima je obezbeđeno i **besplatno korišćenje prostora za sport i rekreaciju** u gradu, a tradicionalno su organizovani i preventivni **rekreativni vikend odmori** u RH centrima i banjama.

U posmatranom periodu **inovirana je verzija Kodeksa etičkog i poslovnog ponašanja zaposlenih** iz 2005. godine, sa ciljem da se kontinuirano unapređuje nivo korporativne kulture u kompaniji, kroz isticanje ciljeva profesionalnog ponašanja i rada i ukaže na poželjne postupke u rešavanju važnih etičkih pitanja. Inovirani Kodeks, kroz uspostavljanje odgovarajućih regulatornih mehanizama, uređuje međusobne odnose zaposlenih, kao i odnose sa drugim ključnim zainteresovanim javnostima.

U okviru filantropskih aktivnosti kompanija je u ovom periodu bila usmerena uglavnom na projekte lokalne sredine. Jedan od primera dobre prakse je i projekat međunarodne razmene srednjoškolaca *Lađa prijateljstva*, koji uz podršku Tigra traje već 10 godina. U okviru ovogodišnjih aktivnosti za goste pirotke Gimnazije iz partnerskih škola u Francuskoj, Rusiji i Bugarskoj, kompanija je organizovala Dane otvorenih vrata. Na kraju školske godine, kompanija je donirala nagradu „zlatno

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

pero“, najboljim učenicima Gimnazije Pirot, a prigodne poklone iz Sportskog programa dobili su i najbolji učenici – sportisti.

U saradnji sa NVO Stara planina i uz uključivanje drugih organizacija i institucija pomognuto je otvaranje prve ekološke učionice na otvorenom, pri vrtiću *Crvenkapa* Predškolske ustanove *Čika Jova Zmaj* u Pirotu, gde su proizvodi od reciklirane gume našli praktičnu primenu.

Kompanija je podržala i realizaciju uređenja izvora « Bele vode » u okviru projekta *Urbani džepovi Beograda*, doniranjem ploča od gumenog reciklata za igralište površine 90m².

Shodno sopstvenoj reputaciji i ugledu u zajednici kompanija nastoji da, osim učešća u konkretnim projektima radi, i na promovisanju društveno odgovornog ponašanja ostalih učesnika. U ovom periodu iniciran je TV serijal „Da žive sa nama, a ne pored nas“, na TV Pi kanal, posvećen deci sa smetnjama u razvoju, koja su obuhvaćena Poludnevnim boravkom Sunce i ŠOSO Mladost u Pirotu. Kreativni i humani ljudi, volonteri iz kompanije, družili su se sa decom sa smetnjama u razvoju i učenicima ostalih osnovnih škola u projektu Inkluzivna likovna radionica, u okviru obeležavanja 40. godišnjice škole Mladost.

Tigar i u posmatranom periodu uzima aktivno učešće i u radu Saveta Privredne komore Srbije za društvenu odgovornost, koji ima za cilj afirmaciju i dalji razvoj društveno odgovornog poslovanja, kroz uvođenje standarda ISO 26000 i približavanje ovog koncepta pre svega korporativnom segmentu, ali i široj javnosti.

6.7. KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

U ovoj oblasti, u prvom kvartalu, došlo je do značajnih promena, s obzirom na to da je usvojen ceo set novih zakona od važnosti za kompaniju, pre svega Zakon o privrednim društvima, Zakon o tržištu kapitala i Zakon o preuzimanju, kao i čitav niz podzakonskih akata i pravilnika za njihovu konkretnu primenu. Skupština akcionara, na svojoj redovnoj godišnjoj sednici, usvojila je izmene i dopune Osnivačkog akta, kao i tekst Statuta, koji je sada osnovni kompanijski dokument. Usvajanjem ovih dokumenata realizovan je proces usklađivanja sa novim Zakonom. Skupština akcionara izabrala je Nadzorni odbor, sastavljen od pet članova koji nisu zaposleni u kompaniji. Nakon sednice Skupštine, u junu, održana je i konstitutivna sednica Nadzornog odbora, na kojoj je izvršeno konstituisanje Nadzornog odbora, izabrani su predsednik Nadzornog odbora, sekretar Društva, komisije Nadzornog odbora, kao i članovi Izvršnog odbora. Nadzorni odbor je iz sastava Izvršnog odbora imenovao generalnog direktora.

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

7. UPRAVLJANJE

Na godišnjoj Skupštini akcionara Tigra a.d, održanoj 20. juna 2012. godine, za članove Nadzornog odbora izabrani su Dragan Nikolić, Gordana Lazarević, Tihomir Nenadić, Vladimir Nikolić, Jose Alexandre F. da Costa.

Nadzorni odbor održao je konstitutivnu sednicu 29. juna 2012. godine, na kojoj je za predsednika Nadzornog odbora izabran Dragan Nikolić. Za sekretara Društva izabran je Slavoljub Stanković.

Za članove Komisije za reviziju izabrani su Gordana Lazarević, predsednik, Jose Alexandre F. da Costa, član i Nada Tošić, član.

Za članove Komisije za imenovanja izabrani su Milivoje Nikolić, predsednik, Dragan Nikolić, član i Vladimir Nikolić, član.

Za članove Komisije za naknade i vrednovanja izabrani su Tihomir Nenadić, predsednik, Gordana Lazarević, član i Jelena Petković, član.

Za izvršne direktore izabrani su:

- Đorđe Džunić , ID za finansije
- Slobodan Sotirov, ID za kvalitet
- Milivoje Nikolic, ID za kadrove
- Đorđe Džunić, ID za komplementarne programe
- Miodrag Tančić, ID za proizvodne procese i programe
- Branislav Mitrović, ID za investicije i informacione tehnologije
- Goran Jovanović, ID za komercijalu i marketing
- Jelena Petković, ID za korporativno upravljanje i razvoj poslovnog sistema

Za generalnog direktora izabrana je Jelena Petković.

8. NAJZNAČAJNIJI POSLOVI SA POVEZANIM LICIMA U PRVOM POLUGOĐU 2012. GODINE

Nije bilo promene u odnosima sa zavisnim preduzećima. Nakon pripajanja Tigar Trade matičnom preduzeću Tigar a.d, Tigar a.d. je preuzeo poslove prodaje i nabavke na domaćem i inostranom tržištu za zavisna preduzeća, kao i poslove logistike i poslove marketinga. Marža sa kojom Tigar a.d. obavlja ove poslove u nivou je uobičajnih veletrgovačkih marži, što je posebno važno sa aspekta transfernih cena. Tigar a.d. obavlja za zavisna preduzeća i računovodstvene, finansijske, poslove izrade poslovnih i finansijskih planova i budžeta, pravne, poslove vezane za zaposlene i njihov status, kao i ostale administrativne poslove na osnovu godišnjih ugovora. Kao ekskluzivni dobavljač, Tigar a.d. nabavlja potrebne sirovine i materijale i za finansiranje eksternih dobavljača i eksterno se zadužuje kod banaka i na finansijskom tržištu za potrebe finansiranja obrtnog kapitala. S obzirom na to da su centralni energetske kapaciteti na lokaciji Tigar 3 u vlasništvu Tigra a.d, Tigar a.d. isporučuje energente zavisnim preduzećima. Tigar a.d. je u 2011. preuzeo u vlasništvo staru lokaciju obuće koja se nalazi u stambenom delu Pirota, s obzirom na to da ona od 2008, kada su pušteni u rad novi pogoni Tigar Obuće na lokaciji Tigar 3, nema nikakvu funkcionalnu ulogu za program obuće, a imajući u vidu da lokacija nije prilagođena ni proizvodnim ni poslovima logistike, preuzimanje je izvršeno sa ciljem dalje prodaje. U 2011. Tigar je vodio pregovore za preduzeće Slobodna zona sa Tigar Tyresom i njegovim osnivačem i ostvario kapitalnu dobit u visini knjigovodstvene vrednosti. Tigar vrši konsolidaciju rezultata svih zavisnih preduzeća, a kod JV Tigar Europe konsoliduje 50% rezultata, poporcionalno učešću u kapitalu tog preduzeća.

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

9. ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ

Imajući u vidu značaj povećanja obima proizvodnje i realizacije za ukupan uspeh programa obuće, prioritet u razvojnim planovima dat je razvoju proizvoda za off take kupce, kako postojeće, tako i nove. U prvom polugođu 2012. intenzivno se radilo na razvoju sopstvenih brendova u delu vatrogasne i ostale zaštitne obuće, razvoju programa zaštitne, poljoprivredne i obuće za opšte namene, u specijalnoj dipping tehnologiji. U delu programa sportske obuće, razvijen je novi brend Cachia, novi modeli iz kolekcije Maniera Sport, kao i dečjeg programa. Paralelno sa uvođenjem novih grupa proizvoda, uveden je veliki broj novih alternativnih materijala. U fabrici obuće je u ovom periodu komercijalizovano 22 novih proizvoda, 58 je na kraju perioda bilo u postupku odobrenja od strane kupaca, a 10 modela u fazi sertifikacije. Ukupan broj uvedenih materijala i materijala u fazi laboratorijskih proba je 29 novih i 29 alternativna materijala.

U Tehničkoj gumi nastavljeno je sa razvojem proizvoda, najvećim delom po konkretnim zahtevima kupaca. Nastavljene su i pripreme za uvođenje novih proizvoda na novonabavljenoj i rekonstruisanoj liniji za izradu dvokomponentnih i termoplastičnih profila, čime je stvorena industrijska osnova za realizaciju poslova velike vrednosti u izvozu i na domaćem tržištu u segmentu industrije, uključujući posebno auto-industriju i građevinarstvo. U toku perioda komercijalizovano je 20 novih proizvoda, 15 modela je bilo u fazi verifikacije i 22 u fazi osvajanja. Ukupan broj novih materijala je 25, a alternativnih 45. Kupovinom brendova iz grupe Bilgutex, stvoreni su uslovi za proizvodnju sledećih grupa proizvoda od gumenog granulata: Bilgusafe – ploče za dečija igrališta, Bilgusand – peščanici, Bilgusign bases – postolja za znakove, Bilgubollards – stubići, Bilgulane – gumena mata, Bilguwell goods - proizvodi ostale namene. Ovi proizvodi sertifikovani su u skladu sa zahtevima EU, čime je stvorena solidna baza za dalji razvoj i na osnovu zahteva kupaca, ali i na osnovu sopstvenih sagledavanja zahteva tržišta.

U programu hemijskih proizvoda razvojni procesi definisani su u skladu sa informacijama sa tržišta, kontaktima sa proizvođačima sirovina i važećom regulativom, gde su najvažnije REACH regulativa br. 2006/1907 iz 2007, direktiva 1999/13/EC iz 1999. i 2004/42/EC, od 21. aprila 2004, kao i regulativama u pripremi. Imajući u vidu navedene regulative i opšte trendove razvoja premaza i lepila, fabrika je u ovom periodu nastavila da razvija alternative za svoje najznačajnije proizvode.

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

10. PREDNOSTI I RIZICI

10.1. PREDNOSTI

Vodeći proizvođač proizvoda od gume u regionu

Tigar je vodeći proizvođač proizvoda od gume, izuzimajući proizvodnju pneumatika, u regionu bivše Jugoslavije. Proizvodni program Tigra čine proizvodnja gumene obuće, proizvodnja gumeno-tehničke robe, kao i proizvodnja hemijskih proizvoda. Proizvodni pogoni su locirani na jednoj industrijskoj lokaciji, što omogućava jaku sinergiju između njih. Određene grupe proizvoda iz jednog proizvodnog programa su poluproizvodi za drugi proizvodni program. Pored industrijskih kapaciteta, Tigar ima razvijenu nacionalnu prodajnu mrežu za prodaju proizvoda iz svog proizvodnog programa, kao i komplementarne proizvode drugih proizvođača, uključujući gume i delove za automobile.

Komparativne prednosti lokacije

Proizvodi pogoni Tigra smešteni su u Pirotu, na jugoistoku Srbije. Geografska lokacija pruža strateške prednosti i veliki broj alternativa za distribuciju proizvoda. Dodatna prednost je blizina granica zemalja iz okruženja. Tigar je udaljen 600 km od luke Bar u Crnoj Gori, 380 km od Luke Solun u Grčkoj i 480 km od luke Varna u Bugarskoj, što pruža mogućnosti za kombinovani transport, uključujući prekomorski transport preko Jadranskog, Sredozemnog i Crnog mora. Strateška lokacija dobijaće dalje na značaju u procesu ekonomskog povezivanja zemalja iz regiona, koje uključuje ukidanje carinskih barijera i stvara zajedničko tržište od 55 miliona ljudi.

Brendovi

Tigar brend ima dominantnu poziciju na tržištu Srbije i u regionu. Kroz međunarodne akvizicije Tigar je stekao vlasništvo nad brendovima za proizvodnju zaštitne obuće i gotovih proizvoda od gumenog reciklata, Century i Bilgutex. U 2009. i 2010. razvijena su dva nova proizvodna brenda i to Maniera, za program modne obuće i Brolly, za dečiju obuću. U postupku osvajanja su novi privatni brendovi za program sportske gumene obuće. U programu HP postoji više privatnih brendova, koji su u vlasništvu Tigra i nose predznak Tigar. Na domaćem tržištu razvijena su dva nova prodajna lanca Stop & Drive i Bottega, koji su postali prepoznatljivi brendovi, što sve značajno doprinosi prepoznatljivosti Tigra na domaćem tržištu. Strategija u narednih pet godina bazirana je na konstantnom jačanju brendova u vlasništvu Tigra i na domaćem i na međunarodnom tržištu, sa krajnjim ciljem izjednačavanja prihoda od prodaje proizvoda pod sopstvenim brendovima sa brendovima koji su vlasništvo drugih kupaca.

Geografska diversifikacija prodaje

Zadržavajući svoju lidersku poziciju na domaćem tržištu, Tigar je u periodu januar - jun 2012. ostvario konsolidovani ukupan prihod u stranoj valuti od 1,080 miliona RSD, od čega 88% na tržištu zemalja Zapadne Evrope, 10% na tržištu regiona, centralne i Istočne Evrope i 2 % na prekomorskim i ostalim tržištima. Što se tiče izvoza iz Srbije, iz naredne tabele se vidi da je najveći izvoz u ovom periodu ove godine ostvaren u programu obuće i to na tržištu zemalja EU.

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

u hiljadama dinara	Obuća	Tehnička guma	Hemijski proizvodi	Total	Procentualno učešće
Evropska Unija	539,326	46,596	10,165	596,087	86%
Region Balkana	63,870	7,221		71,091	10%
Rusija i bivše sovjetske zemlje		5,623		5,623	1%
Ostale zemlje	3,388	0	14,214	17,602	3%
Total	606,585	59,440	24,379	690,404	100%
Zemlje Zapadne Evrope, u hiljadama dinara	Obuća	Tehnička guma	Hemijski proizvodi	Total	Procentualno učešće
Finska	230,429	10		230,439	40%
Danska	138,589	4,204		142,793	25%
Italija	66,159	9,229		75,388	13%
Švedska	32,671	29,731		62,402	11%
Velika Britanija	31,926			31,926	6%
Francuska	24,493	2,714		27,207	5%
Irska	8,873			8,873	2%
Španija	13			13	0%
Total	533,153	45,888		579,041	84%
Zemlje Istočne Evrope, u hiljadama dinara	Obuća	Tehnička guma	Hemijski proizvodi	Total	Procentualno učešće
Bosna i Hercegovina	28,933	416		29,349	33%
Makedonija	16,388	5,289		21,677	25%
Crna Gora	9,713	1,259		10,973	12%
Kosovo	8,836	257		9,093	10%
Poljska	1,828	33	5,978	7,839	9%
Bugarska	1,349	675	4,187	6,211	7%
Slovenija	1,585			1,585	2%
Grčka	1,412			1,412	2%
Total	70,044	7,929	10,165	88,137	13%
Ostale zemlje, u hiljadama dinara	Obuća	Tehnička guma	Hemijski proizvodi	Total	Procentualno učešće
Južna Afrika	159		14,214	14,373	62%
Rusija i bivše sovjetske zemlje		5,623		5,623	24%
Hong Kong, Korea	3,229			3,229	14%
Total	3,388	5,623	14,214	23,226	3%

Kombinacija nižih cena iz okruženja i proizvodnje visokih performansi

Pirot, odnosno Srbija, gde su locirani proizvodni pogoni Tigra je vrlo atraktivno okruženje za uspostavljanje i razvoj posla. Porez na dobit je 10%, a postoje i druge vrste stimulativnih mera. Dodatna prednost je to što je Tigar većinski vlasnik Slobodne Zone Pirot, koja pruža posebne carinske i poreske pogodnosti za kompanije koje posluju u njenom režimu. Deo proizvodnih pogona proizvođača guma Tigar Tyresa, takođe radi u režimu zone i koristi njene prednosti. Pored navedenih carinskih i poreskih olakšica region pruža još i prednosti u delu cena energije, što ima pozitivan uticaj na konkurentnost kompanije i sposobnost da ponudi vrhunski proizvod po konkurentnoj ceni.

Pored prihvatljivih troškova okruženja, u kojima kompanija posluje, veliki je značaj visoko-obrazovanog kadra kojim raspolaže, kako u delu tehnologija i industrijskih aktivnosti, tako i ostalim oblastima, što omogućava da zadrži i jača svoju poziciju na tržištu i ostane atraktivna za različite vrste

IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

strateškog partnerstva sa međunarodno prepoznatljivim kompanijama. Kompanija konstantno ulaže u stručno usavršavanje i obuku svojih zaposlenih, kojih ima blizu dve hiljade. U cilju povećanja proizvodne efikasnosti, kao i kapaciteta, kompanija je investirala i planira dalje da investira u nadgradnju svojih proizvodnih pogona. Tigrove fabrike poseduju sertifikate kvaliteta. Tigar je vlasnik više vrhunskih tehnologija, uključujući dipping tehnologiju za proizvodnju zaštitne i ostale gumene obuće, koja garantuje najviši kvalitet.

Vodeća nacionalna servisna mreža

Tigar je počeo da razvija svoju prodajnu mrežu početkom sedamdesetih. Kao rezultat svih prethodnih ulaganja Tigar je danas vlasnik najveće nacionalne servisne mreže za gume i prateće delove za automobile. Kompanija je 2004. godine započela proces kompletne rekonstrukcije i modernizacije prodajne mreže, kroz proces gašenja neprofitabilnih objekata i razvoj novih profitabilnih servisnih centara. U periodu pre modernizacije kompanija je imala 80 prodajnih objekata. Prodajna mreža danas obuhvata 17 servisnih centara za prodaju guma i delova za automobile i pružanje usluga lakog servisa, 4 mobilne servisne jedinice i 25 prodajnih objekata, uključujući i lanac specijalizovanih prodavnica za prodaju obuće Bottega. Kompanija koristi prodajnu mrežu za prodaju svojih proizvoda, ali i roba drugih proizvođača, poštujući princip multiproduct - multibrend strategije.

Dugogodišnje iskustvo u saradnji sa međunarodnim strateškim partnerima

Tigar više od 30 godina ima partnerski odnos sa američkim Goodrichem. Nakon preuzimanja Goodricha od strane Michelin, Michelin je u periodu početka devedestih do 2010. godine, znači skoro dvadeset godina, bio strateški partner Tigra u programu guma. S obzirom na to da je evropski lider u programu obuće, ne postoje uslovi za strateško partnerstvo u ovom programu, gde je realno moguće da Tigar, kroz akvizicije, stekne vlasništvo nad nekim od preostalih evropskih proizvođača, ili da samostalno, odnosno sa drugim partnerima organizuje proizvodnju van granica Srbije. U delu tehničke gume postoje mogućnosti za strateška partnerstva, gde je najizvesnije partnerstvo u delu proizvodnje gumenih delova za automobile sa španskom firmom Kaufil, koja je vodeći evropski proizvođač u ovoj oblasti. Strateška partnerstva moguća su i kod novih ekoloških projekata, posebno ukoliko je to osnovna delatnost potencijalnih partnera.

Od 2001. godine Tigar je zaključio više značajnih aranžmana sa međunarodnim finansijskim organizacijama. Prvi aranžman za obrtni kapital zaključen je sa EBRD 2001. godine, 2002. godine IFC je odobrio investicioni kredit zajedničkoj firmi sa Michelinom, Tigar MH, gde je bio i vlasnički prisutan sa 10% kapitala, sve do 2006. godine. Kroz aranžman sa DEG-om 2008. godine stvoreni su uslovi da fabrika obuće postane evropski proizvođač broj jedan, u roku od dve godine, od puštanja u rad nove fabrike.

U toku 2010. realizovane su aktivnosti na uspostavljanju strateških partnerstava, pre svega u programu tehničke gume, u delu gumenih delova za automobile i presovanih proizvoda.

10.2. RIZICI

Tigar je suočen i sa većim brojem rizika koji potencijalno mogu da ugroze poslovanje, poslovni rezultat, finansijsku poziciju i poslovnu perspektivu. Kompanija ne može uticati na moguće faktore rizika, kao što su ekonomska ili politička nestabilnost, pogoršanje ekonomske situacije u zemlji, visoka inflacija, mogućnost obezbeđenja neophodnog kapitala, koji je potreban za poslovanje, promene u kamatnim stopama i kursu nacionalne valute, koje mogu ugroziti njenu sposobnost da realizuje strateške ciljeve. Tigar posluje na tržištu sa vrlo jakom konkurencijom i zbog različitih faktora rizika može da izgubi deo tržišta i da, kao i svi njegovi konkurenti, uđe u poslovanje sa gubitkom, ako ne bude mogao da ispunjava zahteve kupaca i da bude dovoljno konkurentan.

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

Tigar je takođe suočen sa rizicima vezanim za zakonsku regulativu, posebno zbog velikih promena propisa u postupku prilagođavanja propisima EU.

Kao akcionarsko društvo, Tigar zavisi od kretanja na tržištu kapitala i zavisno od strukture vlasništva, uvek postoji mogućnost promene strategije i politike kompanije.

Valutni rizik

Zvanični finansijski izveštaji izraženi su u dinarima. Značajan deo biznisa vezan je za strane valute u delu prodaje, nabavke, vlasništva nad sredstvima preduzeća u inostranstvu i kreditima indeksiranim u stranoj valuti, tako da je veliki broj pozicija u bilansima de facto dinarska protivvrednost sredstava prihoda, troškova i obaveza izraženih u stranoj valuti. Prihodi i troškovi u stranoj valuti, u toku godine, pretvaraju se u dinare, prema kursu na dan kada je transakcija realizovana, tako da značajno zavise od kretanja kursa. Na kraju godine sve obaveze i potraživanja indeksirana u stranoj valuti iskazuju se dinarski prema kursu na dan, što značajno utiče na kategorije bilansa stanja. Realno, nema efektivne zaštite od valutnog rizika, posebno na relaciji dinar – evro.

Rizik vezan za inflaciju, obezbeđenje kapitala i troškove pozajmljenog kapitala

Inflacija je u 2011. godini iznosila 7 %. NB se opredelila da su joj ciljevi niska inflacija i rukovodeći kurs. Projektovanu inflaciju najviše ugrožavaju prevelika javna i privatna potrošnja, cenovni skokovi i veliki rast kontrolisanih cena. Što se tiče kursa, Srbija vodi politiku rukovođenog kursa, što je neki kompromis između fiksnog i fleksibilnog kursa. Monetarna vlast utiče na kurs dinara intervencijama, utvrđujući margine mogućih oscilacija na osnovu ponude i tražnje deviza, stanja platnog bilansa i razlike između domaće i inostrane inflacije. NB nije proglasila koja je to visina kursa, koji je spremna da brani „projektovani kurs“, već samo sprečava dnevne oscilacije, što je promena od 2-3 % u toku dana. Osnovno je pitanje šta se dobija kad NB interveniše. NB ne može da utiče na realne fakture koje depresiraju kurs. Devizne rezerve jesu još uvek relativno visoke, ali treba imati u vidu obaveze prema poslovnim bankama za staru deviznu štednju, obaveze prema inostranstvu i sl. Samo u 2010. prodato je 2,4 milijarde da bi se sprečile velike oscilacije kursa. U periodu od oktobra 2008. do oktobra 2010. potrošene su 4 milijarde za očuvanje kursa. Kad NB proda devize povlače se dinari iz optičaja, što je jedna od restriktivnijih mera monetarne politike. Zbog velikih oscilacija de facto nema efikasnih mera zaštite od valutnog rizika.

U narednom periodu biće nastavljena zamena kratkoročnih izvora finansiranja dugoročnim, zbog povoljnijih rokova vraćanja, ali će i dalje postojati potreba za kratkoročnim izvorima. Visok rast prodaje i proizvodnje značajno povećava potrebe za trajnim obrtnim kapitalom koje ne mogu da se finansiraju iz tekućeg keša, već zahtevaju uzimanje dodatnih kredita. Planom je predviđeno dugoročno zaduživanje za potrebe refinansiranja i finansiranja proizvodnje i prodaje do nivoa od 22,6 miliona, na koji način bi se isplatili kratkoročni krediti i zaustavio proces izdavanja kratkoročnih obveznica. Posebne pogodnosti ovakvog zaduživanja su dužina roka vraćanja, dužina grejs perioda, povoljna kamatna stopa, što značajno olakšava poziciju u delu kolaterala. Nastaviće se sa praksom apliciranja za fondove EU, a za projekat reciklaže tražiće se adekvatan dugoročni investicioni kredit. Politika finansiranja u planskom periodu predviđa da se nijedan investicioni projekat ne pokreće dok ne bude zatvorena odgovarajuća politika investicionog finansiranja, što za posledicu može imati odlaganje, ili u krajnjem slučaju, odustajanje od određenog broja planiranih investicionih projekata, što bi sigurno imalo negativan uticaj na poslovanje. Za finansiranje investicija planirano je dodatno dugoročno zaduženje u formi kredita ili dugoročnih obveznica do 5 miliona evra. S obzirom na promene regulative nije realno očekivati da se dodatna sredstva za finansiranje investicija i razvoja finansiraju kroz izdavanje vlasničkih hartija.

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

Rizik vezan za gumarsku industriju

Gumarski biznis, po svojoj prirodi, povezan je sa velikim brojem operativnih rizika. Tigar je suočen sa jakom konkurencijom u srednjem i nižem segmentu u programu obuće, rastom cena repromaterijala, posebno prirodnog kaučuka i tekstila proizvedenih od pamuka, koji uslovljava stalni rast cena gotovih proizvoda, kao i činjenicom da u programu proizvodnje gotovih proizvoda od gumenog reciklata Tigar još uvek nema sopstvene kapacitete za proizvodnju gumenog granulata, gde je najvećim delom zavistan od uvoza. Radi odbrane od ključnih rizika iz ove grupe, proizvodnja se orijentiše prema primijum i višem srednjem segmentu, gde je konkurencija manja. Na planu smanjenja rizika vezanih za rast cena repromaterijala preduzimaju se promene tehnologije, svuda gde to ne utiče na kvalitet gotovog proizvoda.

Rizik vezan za korišćenje kapaciteta

Kapaciteti fabrike obuće dovoljni su za ostvarenje planiranog rasta. U narednom petogodišnjem periodu nisu potrebna veća ulaganja u rast kapaciteta. Potrebna ulaganja svode se na određene rekonstrukcije opreme, u cilju podizanja produktivnosti i kvaliteta, kao i na izradu alata i kalupa potrebnih za nove modele obuće. U programu tehničke gume, montaža dve linije za proizvodnju EPDM i termoplastičnih profila pomerena je iz 2011. na 2012. godinu, a za planiranu proizvodnju nisu potrebna dalja ulaganja veće vrednosti. Ukoliko bi kroz JV sa nemačkim partnerom Tigar dobio status dobavljača gumenih delova za automobilsku industriju, bila bi potrebna dodatna ulaganja do 1, 5 miliona evra. Kapaciteti fabrike za proizvodnju gotovih proizvoda od gumenog reciklata dovoljni su za višestruko veći obim proizvodnje od planiranog, s tim što bi, u tom slučaju, ključni problem bio snabdevanje reciklatom, što se rešava samo izgradnjom sopstvenih kapaciteta. Energetski potencijali na lokaciji Tigar 3 dovoljni su za snabdevanje fabrika i u slučaju da rade punim kapacitetima. U delu energetike potrebna je kupovina manjeg kotla koji bi omogućavao značajnije uštede u letnjem periodu, kada je potrošnja energenata značajno manja. Na taj način bi se, istovremeno, rešio problem zamenljivosti, u slučaju da na glavnom kotlu dođe do bilo kakve vrste kvara. Za 2012. godinu planirana su ulaganja u kapacitete za proizvodnju polufabrikata, u slučaju da Tigar Tyres neće moći da pruži uslugu umešavanja crnih smesa, zbog rasta sopstvene proizvodnje. Novi kapaciteti bi se gradili na lokaciji Tigar III i obuhvatili bi proizvodnju belih, obojenih i crnih smesa, u količinama koje su dovoljne za proizvodnju fabrika, pod pretpostavkom punog korišćenja, i eksternu prodaju. Što se programa hemijskih proizvoda tiče, ulaganja u rekonstrukciju i modernizaciju zavisice od odluke o strukturi programa i fizičkom obimu proizvodnje, nakon preseljenja na lokaciju Tigar III. Sumirano, kapaciteti gumarskih fabrika u vlasništvu Tigar a.d. dovoljni su za planirani rast, s tim što su potrebna ulaganja u kapacitete za proizvodnju poluproizvoda i energetiku. Fabrika za reciklažu starih guma je potrebna, u cilju višestrukog povećanja obima proizvodnje gotovih proizvoda od reciklata, srazmerno postojećim kapacitetima.

Rizik vezan za vlasničku i korporativnu strukturu

U toku 2011. godine nije bilo značajnih promena u vlasničkoj strukturi, a nije došlo ni do značajne koncentracije vlasništva koja bi mogla uticati na poslovanje i razvojnu politiku. Trenutno stanje ne ukazuje da bi kompanija u skorijem periodu mogla da se suoči sa takvom vrstom rizika. Stav države da neće preduzimati bilo kakve radnje koje mogu dovesti do nekontrolisanih i iznenadnih promena u strukturi vlasništva koje bi se negativno odrazile na poslovanje realno je očekivati, s obzirom na to da Tigar spada u grupu najvećih poslodavaca, izvoznika i poreskih obveznika u zemlji.

Nakon poslednjih izmena zakona, država nema vremensko ograničenje za prodaju akcija. Prema proceni menadžmenta, prodaja državnih akcija treba da usledi nakon završetka kompletnog investicionog programa i pune stabilizacije programa unutar sistema, što podrazumeva period posle 2012. godine.

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

11. NAJVAŽNIJI POSLOVNI DOGAĐAJI KOJI SU NASTUPILI NAKON 30. JUNA 2012. GODINE

Nakon završetka prvog polugođa 2012. godine kompanija je maksimalno aktivirala aktivnosti na planu finansiranja poslovanja u delu promene ročnosti postojećih obaveza i obezbeđenja nedostajućeg kapitala, kao i na povećanju efikasnosti ukupnog poslovanja. Predsednik i Co Predsednik DEG-a za EU - Europe, Middle East and Centra Asia posetili su Tigar a.d. sredinom jula 2012. godine. DEG kao kreditor programa obuče od 2007. godine u kontinuitetu kvartalno prati poslovanje Tigra. U toku posete organizovan je u Beogradu sastanak u Ministarstvu ekonomije sa predstavnicima Ministarstva, predstavnicima Fonda i SIEPE, gde je rečeno da je DEG spreman ne samo da se uključi u proces obezbeđenja trajnog obrtnog kapitala, već i da su oni kao DEG spremni da se uključe u proces pune finansijske konsolidacije Tigra a.d, kao i da u taj proces na adekvatan način, u određenoj fazi, treba da se uključe i Ministarstvo, Fond i još neka institucija koja može da da doprinos celom procesu. Cilj je da Tigar sa izabranim konsultantom uradi poseban Program, u koji bi se DEG aktivno uključio, a koji bi jednim delom bio finansiran sa njihove strane, sa ciljem da se uradi dijagonostička analiza, procena tržišta, mere za operativnu i organizacionu optimizaciju i finansijsku konsolidaciju, izrada Plana za period do 2016. godine i njegova implementacija. U toku avgusta Nadzorni odbor bi izabrao savetnika za izradu programa, zajedno sa DEG-om, i odmah bi krenuo u proces izrade sveobuhvatnog programa konsolidacije. Paralelno, da se ne bi gubilo na vremenu i dinamici, odvijao bi se proces reprograma obaveza i obezbeđenja neophodnog dodatnog kapitala, samostalno ili uz saradnju sa finansijskim savetnikom. Cilj svih planiranih aktivnosti jeste da se iskoriste potencijali kojima kompanija raspolaže u segmentu tržišta, kao i razvojnim i industrijskim potencijalima .

**IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
ZA PERIOD JANUAR- JUN 2012.**

Oznaka dokumenta

IZ.P. 12/02

IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANE POLUGODIŠNJEG IZVEŠTAJA

U skladu sa članom 50. tačka 3., Zakona o tržištu kapitala kao lica odgovorna za sastavljanje polugodišnjeg izveštaja izjavljujemo da je po našem najboljem saznanju polugodišnji izveštaj sastavljen uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i da sadrži istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitcima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva.

GENERALNI DIREKTOR**TIGAR AD****Jelena Petković****PREDSEDNIK
NADZORNOG ODBORA****TIGAR AD****Dragan Nikolić**